

Research Paper

Elucidating a Framework for Safeguarding Children's Rights in Sport: A Thematic Analysis of Expert Perspectives

Sheyda Amini^{1*} , Fatemeh Abdavi² , Amir Saed Vakil³ , Mohammad Rasoul Khodadadi⁴

Received: Jun 00, 0000

Revised: Aug 00, 0000

Accepted: Aug 00, 0000

ABSTRACT

Objective: The present study aimed to identify and elucidate the dimensions and components constituting a comprehensive framework for the protection of children's rights in sports, based on experts' perspectives.

Methodology: This qualitative study was conducted using thematic analysis based on the six-phase approach proposed by Braun & Clarke (2006). Data were collected through semi-structured interviews with 13 participants, including university faculty members, sports management specialists, lawyers, and official experts of the Judiciary. Participants were selected using criterion-based and snowball sampling. Following transcription and coding, the data were analyzed using MAXQDA 2020.

Results: Data analysis resulted in the identification of 890 initial codes, 32 sub-themes, and 7 main themes. The framework for safeguarding children's rights in sports comprised seven main themes: legislation, policymaking, identification of harms and risk factors, cultural and social factors, education and primary prevention, protection, and participation. These themes represent interconnected dimensions of the framework for safeguarding children's rights in sports.

Conclusion: Safeguarding children's rights in sport is a multidimensional process that requires a shift from a reactive approach toward a rights-based, preventive, and child-centered approach. The resulting framework indicates that effective safeguarding can be achieved when legislation and policymaking, education and primary prevention, protection, cultural awareness, and child participation are integrated within a coherent and implementable system. Within this framework, children are recognized as rights-holders and active participants in the sporting environment, and their rights should be embedded across all levels and stages of sports participation.

Keywords: Children's rights; Children's sports; Safeguarding Children's Rights; Child protection; Child participation

1. Ph.D Student in Sport Management, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran. (**Corresponding author**)
2. Professor of Sport Management, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran.
3. Assistant Professor of Law, Department of Public Law, Faculty of Law and Political Science, University of Tehran, Tehran, Iran.
4. Associate Professor of Sport Management, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran.

* Corresponding author's e-mail address: aminisheyda1365@gmail.com

Cite this article: Amini, Sh., Abdavi, F., Vakil, A.S., & Khodadadi, M.R. (In Press). Elucidating a framework for safeguarding children's rights in sport: a thematic analysis of expert perspective. *Journal of Sport Management and Development*, ??? (???), ???-???.
DOI: <https://doi.org/10.24297/j.smd.2026.1.1>

Extended Abstract

Introduction and State of Problem

Sport plays an important role in children's physical, psychological, and social well-being and in the realization of their rights (Todres & Kilkelly, 2025; Aine et al., 2022). However, early professionalization and commercialization of sport expose children to intensive training and competitive pressures (Donnelly, 2023; Yilmaz et al., 2020) and may create conditions for violence and abuse (Hartill et al., 2023; Bragagnolo & Lezama, 2025). The Convention on the Rights of the Child emphasizes children's right to a safe and violence-free environment (Makhadmeh & Khwaileh, 2025; Yelamos et al., 2021); however, a significant gap remains between formal rights and standards and their implementation in sporting environments (Lee Ludvigsen & Byrne, 2025; Eliasson, 2017). In Iran, children and adolescents constitute a considerable proportion of victims of sports-related incidents (Amini et al., 2025), while technological developments have created new threats to their privacy and safety (Bopagange, 2026). Therefore, effective safeguarding of child athletes requires a comprehensive, systematic, and context-specific framework encompassing legal, managerial, monitoring, and educational dimensions. This study uses thematic analysis and expert perspectives to identify and organize the dimensions of a framework for safeguarding children's rights in sport.

Methodology

The present study is applied-developmental in purpose and qualitative in approach, based on the interpretivist paradigm. Participants included university faculty members, sport management specialists, lawyers, and official judicial experts, selected through criterion-based and snowball sampling. Data were collected through 13 in-depth, semi-structured interviews until data saturation was reached. Interviews were conducted remotely with participants' informed consent, recorded, and transcribed verbatim.

Data were analyzed using Braun & Clarke's (2006) six-phase thematic analysis, including familiarization with the data, generating initial codes, searching for themes, reviewing themes, defining and naming themes, and producing the report. The quality of the study was assessed based on Lincoln & Guba's (1985) criteria of credibility, transferability, dependability, and confirmability. To assess coding consistency, three interviews were independently coded by two coders, resulting in an overall agreement rate of 85%, which indicated consistency between the coders in the coding process (McHugh, 2012).

Results

The analysis of the interview data, conducted using MAXQDA 2020, resulted in 890 initial codes, 32 subthemes, and 7 main themes, as presented in Table 1. The seven main themes identified were legislation, policy-making, identification of harms and risk factors, cultural and social factors, education and primary prevention, protection, and participation. The legislation theme emphasized legal frameworks, legal protection, and legal enforcement. Policy-making encompassed behavioral standards, oversight institutions, organizational accountability,

monitoring and evaluation, and safeguarding policies. The identification of harms and risk factors theme covered different forms of harm and abuse, as well as risk factors in the sport environment. The cultural and social dimension emphasized a child-centered culture and the role of media. Education and primary prevention encompassed education for children, families, and coaches, as well as injury and violence prevention. The protection dimension addressed environmental safety, the competence of individuals and institutions, reporting, privacy, monitoring, and compensation. Participation emphasized children's right to be heard, equity in access to sport opportunities, and participatory and non-competitive sport. Overall, these seven dimensions constitute a multidimensional and interconnected framework for safeguarding children's rights in sport.

Table 1. Themes and Frequencies of Children's Rights Safeguarding in Sport

Main Theme	Subtheme
Legislation	Law-Implementation Gap
	Legal Frameworks
	Legal Protection
	Legal Enforcement
Policy-Making	Behavioral Standards
	Gaps in Safeguarding and Oversight Institutions
	Organizational Accountability
	Monitoring and Evaluation
	Safeguarding Policies
Identification of Harms and Risk Factors	Consequences of Injury and Abuse
	Social, Economic, and Power-Related Vulnerability
	Types of Harm and Abuse against Children
	Risk Situations and Factors in the Sport Environment
Cultural and Social	Safeguarding Culture and Child-Centeredness
	Sports Culture and Attitudes toward Children
	Media, Awareness, and Social Advocacy
Education and Primary Prevention	Prevention of Violence and Harm
	Role of Education in Safeguarding
	Child and Family Education and Empowerment
	Institutional Cooperation and Educational Capacity Building
	Specialized Training for Coaches and Sports Personnel
	Integration of the Protection System
	Accountability and Competence of Individuals and Institutions
	Working with Children
Protection	Reporting, Disclosure, and Follow-up of Harm
	Protection of Children's Privacy
	Protection of Children in Training and Competition Environments
	Monitoring and Inspection of the Sport Environment
	Safety and Standards for Sport Environments and Equipment
Participation	Insurance and Compensation
	Social Participation
	Equity in Access to Sport Opportunities
	Participatory and Non-Competitive Sport

Discussion and Conclusion

The findings indicate that safeguarding children's rights in sport comprises seven interconnected dimensions: legislation, policy-making, identification of harms and risk factors,

cultural and social factors, education and primary prevention, protection, and participation. These dimensions are complementary rather than hierarchical or sequential. Legislation and policy-making establish the formal basis for safeguarding; identification of harms and risk factors highlights potential threats; education and primary prevention strengthen preventive capacity; protection provides mechanisms for safety and response; while cultural and social factors and participation support the realization of children's rights. This integrated perspective is consistent with safeguarding approaches emphasizing prevention, accountability, safe environments, and coordinated protective measures (Mountjoy et al., 2015; Rhind & Owusu-Sekyere, 2020).

Regarding legislation and policy-making, the findings suggest that formal rights and regulations require effective implementation, monitoring, and accountability. This finding is consistent with Eliasson (2017), who highlighted the gap between formalized children's rights and their realization in sport. Similarly, Rhind and Owusu-Sekyere (2020) emphasized the importance of implementing and evaluating safeguarding standards in practice. The identification of harms and risk factors further highlights the importance of recognizing conditions that may threaten children's safety and well-being. In the Iranian context, Amini et al. (2025), through an analysis of judicial cases of sports incidents in East Azerbaijan Province, emphasized the need to strengthen safety in sports environments and provide safety education for stakeholders. They also reported low use of sports insurance and highlighted its importance for compensating damages resulting from sports incidents. These findings support the inclusion of environmental safety and insurance and compensation within the protection dimension identified in the present study.

The education and primary prevention dimension highlights the importance of strengthening the knowledge and capacities of children, families, coaches, and other sports personnel. This emphasis reflects the broader principle that children should be able to participate in sport within a safe and healthy environment (Aine et al., 2022). The protection dimension also includes reporting, disclosure, and follow-up, which are important components of safeguarding (Tuakli-Wosornu et al., 2023). Moreover, the participation dimension recognizes children as rights-holders whose voices and agency should be considered in decisions affecting them (Todres & Kilkelly, 2025). Overall, the findings suggest that safeguarding children's rights in sport cannot be achieved through legislation, prevention, or protection alone. Rather, it requires the coordinated functioning of legal, policy, risk-identification, preventive, protective, cultural, and participatory dimensions within a context-specific framework.

Originality/Value

The value of this study lies in bringing together legal, policy, risk-related, preventive, protective, cultural, and participatory dimensions within a single context-specific framework for safeguarding children's rights in sport. Rather than viewing children's rights solely as a legal concern or safeguarding as a response to harm, the framework highlights the complementary roles of legislation, institutional arrangements, risk identification, education, protection, cultural conditions, and children's participation. The framework therefore provides an integrated basis for understanding and strengthening the safeguarding of children's rights within the organizational, legal, and cultural context of sport in Iran.

Research Limitations/Implications

This study had several limitations. First, the qualitative nature of the study and the use of criterion-based and snowball sampling may limit the transferability of the findings to all stakeholders in children's sport. Second, the data were collected through expert interviews, and the direct perspectives of children and some stakeholders, such as parents and coaches, were not examined independently. In addition, the sensitive nature of children's rights and harm may have affected the extent to which some participants openly expressed their views. Therefore, the transferability and applicability of the findings should be considered in light of the study context and the characteristics of the participants.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

This study was designed and conducted in accordance with established ethical principles and research standards. All participants provided informed consent prior to their participation, and the confidentiality and anonymity of their information were ensured. Participation was entirely voluntary, and participants were free to withdraw from the study at any stage. The data were securely stored and used solely for the purposes of this research.

Declaration of Generative AI and AI-assisted technologies in the writing process

In the preparation of this manuscript, DeepSeek was used solely for editing and improving the language of the English abstracts. The scientific content, data analysis, interpretation of the findings, and formulation of the conclusions were carried out entirely by the authors. The corresponding author assumes full responsibility for the content of the article.

Funding

This research was conducted without any financial support or funding from any specific organization, institution, or funding agency.

Authors' contribution

All authors contributed to the study design, data analysis and interpretation, and preparation of the manuscript, and approved the final version of the article.

Conflict of interest

The authors declare no conflict of interest and confirm that there were no significant financial or personal relationships that could have influenced the conduct of the study or the reporting of its findings.

Acknowledgments

We sincerely appreciate all experts and specialists who contributed to this study by generously sharing their time and valuable perspectives. We also gratefully acknowledge the esteemed reviewers for devoting their valuable time to reading and evaluating this manuscript and for providing their constructive and valuable comments. Finally, we extend our sincere gratitude to all those who contributed, directly or indirectly, to the completion of this research.

References

- Aine, A., Muhonen, J., & Toivonen, V. (2022). Children's right to play sports in a safe and healthy environment. *The International Sports Law Journal*, 22(2), 93-104. [<https://doi.org/10.1007/s40318-022-00217-2>]
- Amini, Sh., Bashiri, M., & Azadan, M. (2025). Content Analysis of Judicial Documents of Sports Incidents in East Azarbaijan Province. *Journal of Sport Management and Development*, 14(3), 27-48. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2024.25797.2863>] [In Persian]
- Bopagamge, A.N. (2026). Safeguarding Children's Rights in the Digital Age: A Comparative Study of Sri Lanka, the EU, and the USA. *Sri Lanka Journal of Development Administration*, 8(1), 150-173. [<https://doi.org/10.4038/sljda.v8i1.7167>]
- Bragagnolo, W., & Lezama, Y. (2025). Unveiling sextortion in sport: a global inquiry into the nexus of sexual violence, abuse of power, and corruption for enhanced safeguarding. *Crime, Law and Social Change*, 83(1), 13. [<https://doi.org/10.1007/s10611-024-10185-3>]

- Donnelly, P. (2023). Child labour in high performance and professional sport: The struggle for children's rights. *Annals of Leisure Research*, 1-20. [<https://doi.org/10.1080/11745398.2023.2232056>]
- Eliasson, I. (2017). The gap between formalised children's rights and children's real lives in sport. *International Review for the Sociology of Sport*, 52(4), 470-496. [<https://doi.org/10.1177/1012690215608>]
- Hartill, M., Rulofs, B., Allroggen, M., Demarbaix, S., Diketmüller, R., Lang, M., Martin, M., Nanu, I., Sage, D., Stativa, E., Kampen, J., & Vertommen, T. (2023). Prevalence of interpersonal violence against children in sport in six European countries. *Child Abuse & Neglect*, 146, 106513. [<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2023.106513>]
- Lee Ludvigsen, J.A., & Byrne, S. (2025). Towards a children's rights-based approach to EU sports policy: further room for development? *Sport in Society*, 1-17. [<https://doi.org/10.1080/17430437.2025.2457089>]
- Makhadmeh, N.M., & Khwaileh, K.M. (2025). A Comprehensive Analysis of Children's Rights in Jordanian Youth Sports: Aligning with the United Nations Convention on the Rights of the Child. *An-Najah University Journal for Law and Economics*, 2(1). [<https://doi.org/10.35552/anujle.2.1.2517>]
- McHugh, M.L. (2012). Interrater reliability: the kappa statistic. *Biometrics Medical*, 22(3), 276-282. [<https://doi.org/10.11613/BM.2012.031>]
- Mountjoy, M., Rhind, D.J., Tiivas, A., & Leglise, M. (2015). Safeguarding the child athlete in sport: a review, a framework and recommendations for the IOC youth athlete development model. *British Journal of Sports Medicine*, 49(13), 883-886. [<https://doi.org/10.1136/bjsports-2015-094619>]
- Rhind, D.J., & Owusu-Sekyere, F. (2020). Evaluating the impacts of working towards the International Safeguards for Children in Sport. *Sport Management Review*, 23(1), 104-116. [<https://doi.org/10.1016/j.smr.2019.05.009>]
- Todres, J., & Kilkelly, U. (2025). Sport as a space for human rights education and children's rights. *Human Rights Education Review*, 8(1), 171-182. [<https://doi.org/10.1080/25355406.2024.2426870>]
- Tuakli-Wosornu, Y.A., Kirby, S.L., Tivas, A., & Rhind, D. (2023). The journey to reporting child protection violations in sport: Stakeholder perspectives. *Frontiers in Psychology*, 13, 907247. [<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.907247>]
- Yelamos, G.M., Carney, S., Carty, C., & MacLachlan, M. (2021). A thematic analysis of the UN Convention on the Rights of the Child (CRC) State Party reporting mechanisms related to physical education, physical activity and sport. *The International Journal of Children's Rights*, 29(3), 765-794. [<https://doi.org/10.1163/15718182-29030011>]
- Yilmaz, S., Esson, J., Darby, P., Drywood, E., & Mason, C. (2020). Children's rights and the regulations on the transfer of young players in football. *International Review for the Sociology of Sport*, 55(1), 115-124. [<https://doi.org/10.1177/1012690218786665>]

تبیین چارچوب حمایت از حقوق کودکان در ورزش: تحلیل مضمون دیدگاه‌های خبرگان

شیدای امینی^۱، فاطمه عبدوی^۲، امیر ساعد وکیل^۳، محمدرسول خدادادی^۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۵/۰۷/۰۰

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۵/۰۷/۰۸

تاریخ دریافت: ۱۴۰۵/۰۵/۲۹

چکیده

هدف: هدف پژوهش حاضر، شناسایی و تبیین ابعاد و مؤلفه‌های تشکیل‌دهنده یک چارچوب جامع برای حمایت از حقوق کودکان در ورزش بر اساس دیدگاه‌های خبرگان بود.

روش‌شناسی: پژوهش کیفی حاضر به روش تحلیل مضمون با رویکرد شش مرحله‌ای براون و کلارک (۲۰۰۶) انجام شد. داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با ۱۳ نفر از اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها، متخصصان مدیریت ورزش، وکلا و کارشناسان رسمی قوه قضاییه، گردآوری شد. مشارکت‌کنندگان با استفاده از نمونه‌گیری ملاک‌مدار و گلوله‌برفی انتخاب شدند. داده‌ها پس از پیاده‌سازی و کدگذاری، با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA2020 تحلیل شدند.

یافته‌ها: بر اساس تحلیل داده‌ها ۸۹۰ کد اولیه، ۳۲ مضمون فرعی و ۷ مضمون اصلی شناسایی شد. چارچوب حمایت از حقوق کودکان در ورزش بر هفت مضمون اصلی شامل قانون‌گذاری، سیاست‌گذاری، شناسایی آسیب‌ها و عوامل خطر، فرهنگی و اجتماعی، آموزش و پیشگیری اولیه، حفاظت و مشارکت استوار بود. این مضامین، ابعاد به‌هم‌پیوسته چارچوب حمایت از حقوق کودکان را تشکیل می‌دهند.

نتیجه‌گیری: حمایت از حقوق کودکان در ورزش پدیده‌ای چندبعدی است و تحقق آن نیازمند گذار از رویکرد واکنشی به رویکردی حقوق‌محور، پیشگیرانه و کودک‌محور است. چارچوب حاصل نشان می‌دهد حمایت مؤثر زمانی تحقق می‌یابد که قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری، آموزش و پیشگیری اولیه، حفاظت، فرهنگ‌سازی و مشارکت کودک در قالب یک نظام منسجم و قابل اجرا به یکدیگر پیوند یابند. در این چارچوب، کودک دارنده حق و مشارکت‌کننده فعال در محیط ورزشی است و حمایت از او باید در تمامی سطوح و مراحل فعالیت ورزشی نهادینه شود.

واژه‌های کلیدی: حقوق کودک، ورزش کودکان، حمایت از حقوق کودک، حفاظت از کودک، مشارکت کودک

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزش، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران. (نویسنده مسئول)

۲. استاد مدیریت ورزش، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

۳. استادیار حقوق، گروه حقوق عمومی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

۴. دانشیار مدیریت ورزش، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت‌بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

* نشانی الکترونیک نویسنده مسئول: aminisheyda1365@gmail.com

استناد: امینی، شیدا؛ عبدوی، فاطمه؛ وکیل، امیرساعد و خدادادی، محمدرسول. (در دست انتشار). تبیین چارچوب حمایت از حقوق کودکان در ورزش: تحلیل مضمون دیدگاه‌های خبرگان. مدیریت و توسعه ورزش، ۴۴۴ (۴۴۴)، ۴۴۴-۴۴۴.

DOI: <https://doi.org/10.22124/JSMD??????>

نوآوری پژوهش و پیام کلی

نوآوری پژوهش حاضر در ارائه چارچوبی زمینه‌مند برای حمایت از حقوق کودکان در ورزش ایران است. چارچوبی که بر اساس دیدگاه خبرگان و متناسب با زمینه اجتماعی، فرهنگی و ورزشی ایران شکل گرفته است. این چارچوب، ابعاد قانون‌گذاری، سیاست‌گذاری، فرهنگی و اجتماعی، آموزش و پیشگیری اولیه، حفاظت، مشارکت و شناسایی آسیب‌ها و عوامل خطر را در ارتباط با یکدیگر در نظر می‌گیرد و رویکرد حقوق کودک را با الزامات عملی محیط ورزش پیوند می‌دهد. بر این اساس، کودک در ورزش نه صرفاً به‌عنوان ورزشکار یا استعداد ورزشی، بلکه به‌عنوان دارنده حق در نظر گرفته می‌شود و تحقق ورزش کودک‌محور و حقوق‌محور مستلزم محیطی است که ایمنی، سلامت، کرامت، عدالت، مشارکت و لذت از ورزش را هم‌زمان با رشد ورزشی کودک مورد توجه قرار دهد.

مقدمه

ورزش و فعالیت‌های بدنی در عصر حاضر فراتر از یک سرگرمی ساده، به عنوان یکی از بسترهای بنیادی برای تحقق حقوق بنیادی کودکان، ارتقای سلامت همه‌جانبه (جسمانی، روانی و اجتماعی) و ترویج آموزش‌های مبتنی بر حقوق بشر شناخته می‌شود (تودرس و کیلکلی^۱؛ آینه^۲ و همکاران، ۲۰۲۲). مشارکت فعال، منظم و ایمن در فعالیت‌های ورزشی می‌تواند زمینه‌ساز رشد مهارت‌های اجتماعی، تقویت جامعه‌پذیری، بهبود تاب‌آوری و شکل‌گیری هویتی متوازن در کودکان باشد (ارشاد و همکاران، ۲۰۲۳). با این وجود، تحولات ساختاری دهه‌های اخیر، حرفه‌ای‌شدن زودرس و تجاری‌شدن روزافزون زیست‌بوم ورزشی، مرزهای میان مشارکت تربیتی-تفریحی و بهره‌کشی از کودکان را کم‌رنگ ساخته است (دانلی^۳؛ ۲۰۲۳). امروزه حضور کودکان در عرصه‌های ورزشی قهرمانی، برنامه‌های فشرده استعدادیابی، رقابت‌های حرفه‌ای و حتی فرآیندهای تبلیغاتی و رسانه‌ای، ابعاد نوینی از حقوق کار کودکان و استثمار نوین را پدید آورده است؛ به گونه‌ای که تمرینات طاقت‌فرسا و رقابت‌های سنگین، کارکردهای جامعه‌پذیری ورزش را به حاشیه رانده است (یلماز^۴ و همکاران، ۲۰۲۰؛ موکریتسکا^۵؛ ۲۰۲۳). از منظر اسناد حقوقی فراملی، کنوانسیون حقوق کودک ملل متحد (UNCRC) به عنوان کامل‌ترین سند حقوق بشری کودکان، بر حق تمامی افراد زیر ۱۸ سال برای برخورداری از محیطی امن، سالم، خالی از خشونت، همراه با بازی و اوقات فراغت تاکید می‌ورزد (مخادمه و خویله^۶؛ ۲۰۲۵؛ بلاموس^۷ و همکاران، ۲۰۲۱). نظام حقوق بین‌الملل با اتکا به اصول بنیادین حقوق بشر، تلاش کرده است فعالان و نهادهای ورزشی را ملزم به رعایت استانداردها و ملاک‌های حمایتی کند (محمدولی و شفيعی، ۲۰۲۵). با این حال، مطالعات حاکی از بروز شکافی عمیق، نگران‌کننده و ساختاری میان حقوق رسمی و مصوب روی کاغذ و واقعیت‌های روزمره زندگی کودکان در باشگاه‌ها، آکادمی‌ها و فضاهای ورزشی است. این شکاف نشان می‌دهد وجود اسناد بالادستی به تنهایی نتوانسته است مبیانت از کودکان-ورزشکار را در عمل تضمین نماید (لی لودویگسن و بیرن^۸؛ ۲۰۲۵؛ الیاسون^۹؛ ۲۰۱۷).

مطالعات آسیب‌شناختی و آسیب‌شناسی‌های کیفی و کمی در سراسر جهان آشکار می‌سازند که محیط‌های ورزشی به رغم ظاهری جذاب، می‌توانند محلی برای بروز رفتارهای پرخطر و رفتارهای ناپسند (هارتیل^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۳؛ کر^{۱۱}؛ ۲۰۲۱). خشونت‌های فیزیکی، بدرفتاری‌های عاطفی، تحقیر و خشونت‌های مبتنی بر جنسیت به صورتی گسترده و غالباً پنهان در ساختارهای ورزشی وجود دارند (ونسل^{۱۲} و همکاران، ۲۰۲۵؛ کر و همکاران، ۲۰۲۰). یکی از اشکال نوظهور و بسیار مخرب رفتارهای ناپسند، سوءاستفاده از قدرت و ساختارهای سلسله‌مراتبی در قالب اخاذی جنسی^{۱۳} است. در این پدیده، نابرابری‌های قدرت میان مربیان/مدیران و ورزشکاران موجب می‌شود، تهدیدهای ضمنی

¹ Todres & Kilkelly

² Aine

³ Donnelly

⁴ Yilmaz

⁵ Mokrytska

⁶ United Nations Convention on the Rights of the Child (UNCRC)

⁷ Makhadmeh & Khwaileh

⁸ Yelamos

⁹ Lee Ludvigsen & Byrne

¹ Eliasson

¹ Hartill

¹ Kerr

¹ Wensel

¹ Sextortion

یا غیرمستقیم برای دریافت امتیازات ورزشی اعمال شده و صدمات روانی جبران‌ناپذیری به کودکان وارد آید (برآگنولو و لزاما، ۲۰۲۵). علاوه بر آسیب‌های روانی و اخلاقی، سلامتی جسمانی کودکان نیز به شدت در معرض تهدید است. بروز آسیب‌دیدگی‌های شدید، مزمن و نقص عضوهای ناشی از فشار تمرینی زودهنگام و عدم رعایت حداقل سن مجاز برای ورود به عرصه‌های حرفه‌ای و رقابتی، حقوق حیاتی کودکان را با چالش جدی مواجه ساخته است (آل کواری و وان بورن، ۲۰۲۱؛ ترکی-بوزکورت و بولگو، ۲۰۲۰). در محیط حقوقی ایران نیز بررسی دادخواست‌ها و پرونده‌های قضایی مربوط به حوادث ورزشی، ابعاد نگران‌کننده‌ای را به تصویر می‌کشد. به طوری که طبق پژوهش‌های صورت‌گرفته بر روی پرونده‌های قضایی، درصد قابل توجهی از آسیب‌دیدگان این حوادث را کودکان و نوجوانان تشکیل می‌دهند (امینی و همکاران، ۲۰۲۵). علاوه بر چالش‌های فیزیکی، با نفوذ فناوری‌های جدید، بسترهای مجازی و ابزارهای ارتباطی به زیست‌بوم ورزش، ابعاد نوینی از خطرات دیجیتال، سوءاستفاده‌های رسانه‌ای و نقض حریم خصوصی کودکان پدیدار شده است که قوانین سنتی توان مواجهه با آن‌ها را ندارند (بوپاگامگه، ۲۰۲۶). در سطوح کلان‌تر نیز، مسائلی همچون برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی یا نقل و انتقالات حرفه‌ای بازیکنان رده‌های سنی پایه، تحت تأثیر منافع مالی سنگین باشگاه‌ها و واسطه‌ها قرار گرفته و موجب نادیده انگاشتن حقوق اولیه، رفاهی و تحصیلی آنان می‌شود (آینا و همکاران، ۲۰۲۱؛ یلماز و همکاران، ۲۰۲۰).

در مواجهه با این حجم از آسیب‌های چندوجهی و در پاسخ به افزایش نگرانی‌های عمومی درباره سوءاستفاده‌های سیستمی در ورزش، پارادایم ایمن‌سازی در ورزش به عنوان بستری جامع جهت پیشگیری، مداخله و حمایت از ورزشکاران شکل گرفته است (براکنریج و راینده، ۲۰۱۴؛ ماونتجوی و همکاران، ۲۰۱۵). در همین راستا، نهادهای بین‌المللی برجسته از جمله کمیته بین‌المللی المپیک و فدراسیون‌های جهانی، اقدام به تدوین دستورالعمل‌ها، کدهای رفتاری و استانداردهای بین‌المللی ایمن‌سازی نموده‌اند (ویلسون و راینده، ۲۰۲۲؛ راینده و اووسو-سکیره، ۲۰۲۰). با این حال، نقد ساختاری جدی وارد بر این رویکرد آن است که نهادها و فدراسیون‌های ورزشی در بسیاری از موارد دچار نوعی پیروی نمادین و نمایشی شده‌اند؛ بدین معنا که اسناد و سیاست‌های حمایتی را صرفاً برای کسب مشروعیت بین‌المللی یا رفع مسئولیت حقوقی تدوین می‌کنند، بدون آنکه سازوکارهای عملیاتی و اجرایی در بدنه هیأت‌ها و باشگاه‌ها مستقر شده باشد (گومز و شوک، ۲۰۲۵). از سوی دیگر، ساختارهای سازمانی حاکم بر ورزش خود می‌توانند به عنوان عامل تسهیل‌کننده و سیستمی بدرفتاری عمل کنند (مازوکو و فیندلای، ۲۰۲۴)؛ زیرا تمرکز سنتی بر خطای فردی خاطی، نقش ساختارها، روابط قدرت غیرمتوازن و جو مدیریتی حاکم را نادیده می‌گیرد (گومز و شوک، ۲۰۲۵). چالش کلیدی دیگر، مسیر گزارش‌دهی و افشا توسط کودکان است. فرآیند افشای نقض حقوق توسط کودکان ورزشکار همواره با موانع متعدد فرهنگی، روانی، ترس از کنار گذاشته شدن از تیم و عادی‌سازی خشونت توسط مربیان و والدین همراه است.

¹ Bragagnolo & Lezama

² Al Kuwari & Van Bueren

³ Turkeri-Bozkurt & Bulgu

⁴ Bopagamage

⁵ Aina

⁶ Brackenridge & Rhind

⁷ Mountjoy

⁸ Wilson & Rhind

⁹ Rhind & Owusu-Sekyere

¹ Gomez & Schoch

¹ Mazzucco & Findlay

(کیساکه^۱ و همکاران، ۲۰۲۳؛ تواکلی-ووسورنو^۲ و همکاران، ۲۰۲۳؛ و سنرو^۳ همکاران، ۲۰۲۴). در واقع، در اغلب سیاست‌های موجود، عاملیت و شنیده شدن صوت و نظر کودک محدود بوده و سازوکارهای افشا، فاقد راهنمایی‌های ملموس برای مدیریت روابط یک‌طرفه قدرت هستند (اورلی^۴، ۲۰۲۲ و ۲۰۲۵؛ لنگ^۵، ۲۰۲۲).

نگاه به موضوع حمایت از کودکان در ورزش مستلزم به‌کارگیری رویکردهای همه‌جانبه، سیستماتیک و اکولوژیک است؛ رویکردی که سطوح فردی، خانوادگی، سازمانی و قوانین کلان جامعه را به طور هم‌زمان تحلیل کند (گولر^۶ و همکاران، ۲۰۲۴). در ادبیات مرتبط با کودکان در ورزش، میان مفاهیم «حقوق کودک»^۷، «حمایت از حقوق کودک»^۸ و «حفاظت از کودک»^۹ تمایز مفهومی وجود دارد. حقوق کودک به مجموعه حقوق و استحقاق‌های بنیادین کودکان اشاره دارد که در محیط ورزش نیز باید مورد شناسایی و احترام قرار گیرند (پاولوجیانیس^{۱۰} و همکاران، ۲۰۲۴). حقوق کودک مفهومی گسترده‌تر دارد و در ادبیات ورزش به مجموعه‌ای از اقدامات پیشگیرانه و پاسخ‌گو برای ایجاد محیطی امن، حمایت از حقوق و رفاه کودکان و کاهش خطر آسیب و سوءرفتار اشاره دارد (مانتجوی و همکاران، ۲۰۱۵؛ تواکلی-ووسورنو و کربی^{۱۱}، ۲۰۲۱). در مقابل، حفاظت از کودک مفهومی مشخص‌تر است که بر اقدامات و مداخلات در پاسخ به نگرانی‌ها یا موقعیت‌های شناخته‌شده تمرکز دارد که در آن کودک در معرض خطر سوءاستفاده، خشونت، بهره‌کشی یا غفلت قرار دارد (براکنریج و رایند، ۲۰۱۴). بر این اساس، در پژوهش حاضر، «حمایت از حقوق کودکان در ورزش» به‌عنوان سطح مفهومی اصلی چارچوب در نظر گرفته شده است.

به رغم گسترش روزافزون ادبیات علمی در حوزه حقوق کودکان و ایمن‌سازی ورزشی، مرور جامع پژوهش‌های داخلی و بین‌المللی نشان‌دهنده یک خلاء مفهومی و عملیاتی عمیق است: زیرا پژوهش‌های پیشین ابعاد مختلف این موضوع را از منظرهای گوناگون بررسی کرده‌اند؛ از جمله خشونت و سوءرفتار در ورزش (هارتیل و همکاران، ۲۰۲۳)، حقوق کودک (پاولوجیانیس و همکاران، ۲۰۲۴)، مشارکت و هدای کودکان در ورزش (اورلی، ۲۰۲۲؛ لنگ، ۲۰۲۲)، نقش و مسئولیت مربیان (جعفری و درخشان، ۲۰۲۳)، الزامات مدیریتی و سازمانی برای حفاظت از کودکان (مانتجوی و همکاران، ۲۰۱۵)، و ابعاد حقوقی (محمودلی و شفیعی، ۲۰۲۵) و سیاستی حمایت از کودکان در ورزش (آگرگارد و همکاران، ۲۰۲۴). با وجود این، این مطالعات عمدتاً بر یک بُعد یا مسئله مشخص تمرکز داشته‌اند و بررسی هم‌زمان و یکپارچه ابعاد مختلف حمایت از حقوق کودکان در ورزش کمتر مورد توجه قرار گرفته است. برخوردهای مقطعی با وقوع حوادث یا تخلفات، جایگزین یک رویکرد حمایتی پیشگیرانه و منسجم شده است. یکی از چالش‌های موجود، فقدان یک چارچوب حمایتی جامع و چندبعدی است که ابعاد مختلف حقوقی، مدیریتی، ساختاری، آموزشی، نظارتی و روان‌شناختی حمایت از کودکان ورزشکار را به‌صورت یکپارچه مورد توجه قرار دهد (کوچوک‌آلپالی^{۱۲}، ۲۰۲۵؛ مک‌فرسون^{۱۳} و همکاران، ۲۰۲۲). تجارب بین‌المللی و ملی ثابت کرده‌اند که تولید صرف نسخه‌های غربی بدون

¹ Kisakye

² Tuakli-Wosornu

³ Woessner

⁴ Everley

⁵ Lang

⁶ Güler

⁷ Children's Rights

⁸ Child Rights Safeguarding

⁹ Child Protection

¹⁰ Pavlogiannis

¹¹ Tuakli-Wosornu & Kirby

¹² Küçükalpelli

¹³ MacPherson

توجه به اقتضایات فرهنگی، ساختار اداری و قوانین بومی، موجب پیروی نمادین خواهد شد (گومز و شوک، ۲۰۲۵؛ الیاسون و همکاران، ۲۰۱۷). از سوی دیگر، شناسایی و سازمان‌دهی ابعاد حمایت از حقوق کودکان در ورزش، جهت پیاده‌سازی در لایه‌های اجرایی فدراسیون‌ها، هیئت‌ها و آکادمی‌های ورزشی، مستلزم واکاوی ژرف، روش‌مند تجارب و دیدگاه‌های ذی‌نفعان اصلی و خبرگان این حوزه است (الینگسن و دانیلسن، ۲۰۱۷).

از آنجا که موضوع حمایت از حقوق کودکان در ورزش، ماهیتی بین‌رشته‌ای (تلاقی مدیریت ورزشی، حقوق ورزشی، جامعه‌شناسی و روان‌شناسی) دارد، بهره‌گیری از روش تحلیل مضمون^۱ به عنوان یک رویکرد کیفی منسجم، امکان شناسایی و سازمان‌دهی مضامین و ابعاد مختلف حمایت از حقوق کودکان در ورزش بر اساس دیدگاه‌های خبرگان (اعم از حقوق‌دانان ورزشی، مدیران ارشد و متخصصان حقوق کودک) فراهم می‌کند. بر همین اساس، پژوهش حاضر با هدف تبیین چارچوب حمایت از حقوق کودکان در ورزش، بر اساس دیدگاه‌های خبرگان سامان‌یافته و در صدد ارائه پاسخی دقیق و علمی به سؤال زیر می‌باشد: ابعاد تشکیل‌دهنده چارچوب حمایت از حقوق کودکان در ورزش چیست؟ یافته‌های این پژوهش، علاوه بر غنای ادبیات نظری حوزه حقوق کودکان در ورزش، می‌تواند در شناسایی خلأها و کاستی‌های موجود در چارچوب‌های قانونی و سیاستی، بازنگری مقررات و طراحی سازوکارهای حمایتی مورد استفاده قرار گیرد. از این منظر، چارچوب حاصل می‌تواند برای قانون‌گذاران و سیاست‌گذاران، حقوق‌دانان و متخصصان حقوق ورزش، وزارت ورزش و جوانان، کمیته ملی المپیک، فدراسیون‌های ورزشی و مدیران باشگاه‌ها به عنوان چارچوبی مفهومی برای بررسی و تقویت سازوکارهای حقوقی، مدیریتی و اجرایی حمایت از کودکان در ورزش مورد استفاده قرار گیرد. همچنین، این چارچوب می‌تواند زمینه‌ای برای توسعه استانداردهای حمایتی، تقویت سازوکارهای پیشگیری، گزارش‌دهی و رسیدگی به موارد نقض حقوق کودکان و در نهایت، فراهم‌سازی محیطی امن، عادلانه و حمایتگر برای حضور کودکان در ورزش فراهم کند.

روش‌شناسی

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی-توسعه‌ای و از نظر استراتژی گردآوری و تحلیل داده‌ها، مبتنی بر اکتشاف کیفی و در چارچوب پارادایم تفسیرگرایی قرار دارد. مشارکت‌کنندگان پژوهش اعضای هیأت علمی دانشگاه، متخصصان مدیریت ورزش، وکلا و کارشناسان رسمی قوه قضاییه بودند. انتخاب مشارکت‌کنندگان با به کارگیری روش نمونه‌گیری ملاک‌مدار و تکنیک گلوله برفی انجام شد تا افرادی وارد فرایند پژوهش شوند که علاوه بر دانش تخصصی، دارای سابقه اجرایی و حقوقی مرتبط در حوزه ورزش کودکان باشند. در مرحله نخست، خبرگان واجد شرایط بر اساس ملاک‌های از پیش تعیین‌شده شناسایی و برای شرکت در مصاحبه دعوت شدند. ملاک‌های انتخاب شامل برخورداری از تحصیلات دانشگاهی مرتبط با مدیریت ورزشی، حقوق یا سایر حوزه‌های مرتبط با موضوع پژوهش؛ داشتن سابقه علمی، پژوهشی، اجرایی یا حرفه‌ای مرتبط با ورزش کودکان، حقوق ورزش یا حقوق کودکان و برخورداری از تجربه و آشنایی تخصصی با مسائل و چالش‌های حمایت از حقوق کودکان در محیط‌های ورزشی بود. پس از انجام مصاحبه‌های اولیه، مشارکت‌کنندگان واجد شرایط، افراد متخصص دیگری را معرفی کردند که دارای ویژگی‌ها و تجارب مرتبط با موضوع پژوهش بودند. فرایند گردآوری داده‌ها تا زمانی ادامه یافت که در بررسی مصاحبه‌های متوالی، کد جدیدی مرتبط با سؤال پژوهش به دست نیامد و مضامین شناسایی‌شده تثبیت شدند؛ از مصاحبه ۱۱ به بعد کد جدیدی استخراج نشد، با این حال، برای اطمینان از کفایت و غنای اطلاعات و پوشش مناسب ابعاد مورد بررسی، دو مصاحبه تکمیلی نیز انجام شد و در مجموع ۱۳ مصاحبه مبنای نهایی تحلیل قرار گرفت. ابزار اصلی گردآوری داده‌ها، مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته بود که بر اساس محورهای از

¹ Ellingsen & Danielsen

² Thematic Analysis

پیش تعیین شده مرتبط با موضوع و اهداف پژوهش طراحی شد. این شیوه، ضمن حفظ چارچوب و انسجام مصاحبه، امکان انعطاف پذیری و کاوش عمیق تر ذهنی خبرگان را فراهم می ساخت. تمامی مصاحبه ها به صورت غیر حضوری و متناسب با شرایط و امکان دسترسی مشارکت کنندگان، از طریق تماس تلفنی و بسترهای ارتباطی واتساپ، بله و ایتا انجام شد. مدت زمان مصاحبه ها بین ۲۰ تا ۴۶ دقیقه بود و پس از اخذ رضایت آگاهانه مشارکت کنندگان، با اجازه آنان ضبط و بلافاصله به صورت کلمه به کلمه پیاده سازی شد. در جریان مصاحبه، علاوه بر محورهای از پیش تعیین شده، متناسب با پاسخ های مشارکت کنندگان از سؤالات اکتشافی و پیگیری کننده نیز استفاده شد تا ابعاد مختلف موضوع با عمق و جزئیات بیشتری مورد بررسی قرار گیرد. پیش از آغاز هر مصاحبه، هدف پژوهش، نحوه انجام مصاحبه و شیوه استفاده از داده ها برای مشارکت کنندگان تشریح شد. همچنین، بر محرمانه ماندن اطلاعات و دیدگاه های مشارکت کنندگان و استفاده از داده های حاصل صرفاً در راستای اهداف پژوهش تأکید شد.

برای تجزیه و تحلیل داده های کیفی، روش تحلیل مضمون مبتنی بر الگوی شش مرحله ای براون و کلارک^۱ (۲۰۰۶) به کار گرفته شد. در گام اول (شناخت داده ها)، پژوهشگر با پیاده سازی متون و بازخوانی مکرر آن ها به غوطه وری کامل در داده ها دست یافت. در گام دوم (تولید کدهای اولیه)، تحلیل خطبه خط انجام و واحدهای معنادار استخراج شدند. در گام سوم (جستجوی مضمون ها)، کدهای مرتبط و هم معنا دسته بندی شده و مضمون های اولیه شکل گرفتند. در گام چهارم (بازبینی مضمون ها)، مضمون های اولیه با کدهای مربوط و کل مجموعه داده ها تطبیق داده شدند و ساختار آن ها بازبینی شد. در گام پنجم (تعریف و نام گذاری مضمون ها)، محتوا و مرزهای هر مضمون مشخص و عنوان های مفهومی و دقیق برای آن ها تعیین شد. در نهایت، در گام ششم (نگارش گزارش)، مضمون های اصلی و فرعی همراه با نقل قول های مستقیم مشارکت کنندگان تدوین و گزارش شدند.

جهت بررسی کیفیت و اعتبار بخشی به نتایج پژوهش حاضر، از معیارهای استحکام پژوهش کیفی بر اساس لینکلن و گوبا^۲ (۱۹۸۵) شامل معیارهای باور پذیری، انتقال پذیری، اطمینان پذیری و تأیید پذیری^۶ بهره گرفتند که در جدول ۱ نمایش داده شده است.

جدول ۱. ارزیابی پژوهش کیفی بر اساس معیارهای لینکلن و گوبا

Table 1. Evaluation of Qualitative Research Based on Lincoln & Guba's Criteria

معیار Criterion	اقدامات انجام شده Actions Taken
باور پذیری Credibility	درگیری طولانی مدت با داده ها طی فرایند جمع آوری و تحلیل داده ها به مدت ۳ ماه، بازبینی کدها و مضامین توسط پژوهشگران متخصص و بررسی بخشی از کدگذاری ها توسط ۳ نفر از مشارکت کنندگان
انتقال پذیری Transferability	ارائه توصیف غنی و عمیق از زمینه پژوهش، شرایط انجام مصاحبه ها و ویژگی های جمعیت شناختی مشارکت کنندگان
اطمینان پذیری Dependability	مستندسازی و شفاف سازی مراحل پژوهش، بررسی مستقل بخشی از فرایند کدگذاری توسط کدگذار دوم و محاسبه درصد توافق بین دو کدگذار
تأیید پذیری Confirmability	بررسی مستقل کدها و مضامین، مستندسازی مسیر تحلیل داده ها و اطمینان از ارتباط مستقیم یافته ها با داده های خام مصاحبه ها و تلاش برای کاهش تأثیر سوگیری پژوهشگر

¹ Braun & Clarke

² Lincoln & Guba

³ Credibility

⁴ Transferability

⁵ Dependability

⁶ Confirmability

همان طور که در جدول ۱ قابل مشاهده است، به منظور بررسی اطمینان پذیری فرایند کدگذاری، از روش توافق بین دو کدگذار استفاده شد. بدین منظور، یک دانشجوی مقطع دکتری مدیریت ورزش به عنوان کدگذار دوم در فرایند پژوهش مشارکت کرد. پیش از شروع کدگذاری، آموزش ها و دستورالعمل های لازم در خصوص نحوه کدگذاری مصاحبه ها در اختیار وی قرار گرفت. سپس سه مصاحبه به صورت تصادفی انتخاب و توسط هر دو کدگذار به طور مستقل کدگذاری شد. کدهای مشابه به عنوان «توافق» و کدهای متفاوت به عنوان «عدم توافق» در نظر گرفته شدند. در ادامه، درصد توافق بین دو کدگذار به عنوان شاخص اطمینان پذیری فرایند کدگذاری، با استفاده از فرمول درصد توافق محاسبه شد. نتایج حاصل از این فرایند در جدول ۲ ارائه شده است.

جدول ۲. میزان توافق بین کدگذاران در بررسی اطمینان پذیری

Table 2. Inter-Coder Agreement in Assessing Dependability

درصد توافق Percentage Agreement	عدم توافق Disagreement	توافق Agreement	کل کدها Number of Coded Units	مصاحبه Interview
86%	14	86	100	P3
83%	11	55	66	P7
86%	10	60	70	P10
85%	35	201	236	مجموع (Sum)

همان طور که در جدول ۲ مشاهده می شود، میزان توافق بین هر دو کدگذار، در سه مصاحبه P3، P7 و P10 بررسی شد. درصد توافق در این مصاحبه ها به ترتیب ۸۶، ۸۳ و ۸۶ درصد و درصد توافق کلی ۸۵ درصد به دست آمد. این نتایج نشان دهنده میزان قابل قبولی از همسانی در فرایند کدگذاری و اطمینان پذیری مناسب تحلیل داده های کیفی است (مک هیو، ۲۰۱۲).

یافته ها

مشخصات جمعیت شناختی و تخصصی مشارکت کنندگان، شامل کد، جنسیت، سن، مدرک و رشته تحصیلی، سمت یا شغل و سابقه فعالیت مرتبط، در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳. ویژگی های جمعیت شناختی مشارکت کنندگان در پژوهش

Table 3. Demographic Characteristics of the Study Participants

کد Code	سمت Position	جنسیت Gender	سن Age	رشته تحصیلی Field of Study	تحصیلات Educational	سابقه Experience
P1	عضو هیئت علمی	مرد	42	مدیریت ورزش و ارشد حقوق	پسا دکتری	5
P2	دبیر و کارشناس رسمی و مدرس دانشگاه	مرد	40	مدیریت ورزش و کارشناس حقوق	دکتری	22
P3	عضو هیئت علمی	مرد	42	مدیریت ورزش	دکتری	20
P4	دبیر و کارشناس رسمی	مرد	40	مدیریت ورزش	دکتری	20
P5	عضو هیئت علمی	مرد	67	مدیریت ورزش	دکتری	20
P6	عضو هیئت علمی	مرد	47	مدیریت ورزش	دکتری	15
P7	مدرس دانشگاه و کارشناس رسمی	مرد	54	طب ورزشی	دکتری	5

14	دکتری	مدیریت ورزش و کارشناسی حقوق	42	مرد	وکیل دادگستری و عضو هیئت علمی	P8
8	دکتری	رفتار حرکتی	45	مرد	عضو هیئت علمی	P9
13	دکتری	مدیریت ورزش	48	مرد	عضو هیئت علمی و کارشناس رسمی	P10
20	دکتری	حقوق	40	مرد	وکیل دادگستری	P11
12	دکتری	مدیریت ورزش	40	مرد	دبیر و کارشناس رسمی	P12
34	ارشد	روانشناسی ورزشی	54	زن	نائب رئیس انجمن دarts بانوان و کودکان	P13

در مرحله نخست، با مطالعه و مرور چندباره مصاحبه‌های انجام‌شده با خبرگان، متن کامل مصاحبه‌ها به‌عنوان واحد تحلیل و واحدهای معنایی مرتبط با سؤال پژوهش به‌عنوان واحد کدگذاری در نظر گرفته شد. در این مرحله، داده‌ها به‌طور مکرر بررسی و عبارت‌ها و بخش‌هایی از متن که حاوی مفهوم معناداری درباره حقوق کودکان در ورزش و الزامات حمایت از این حقوق بودند، به‌صورت معنایی کدگذاری شدند. فرایند کدگذاری و سازمان‌دهی داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار MAXQDA2020 انجام گرفت. هر واحد معنایی بر اساس محتوای خود، یک کد اولیه دریافت کرد و در صورت تکرار مفهوم در بخش‌های مختلف مصاحبه‌ها، کد مشابه برای واحدهای معنایی مرتبط مورد استفاده قرار گرفت. کدهای هم‌معنا یا دارای محتوای نزدیک نیز در فرایند بازبینی با یکدیگر مقایسه و در صورت امکان ادغام شدند. در این فرایند، در مجموع ۸۹۰ کد اولیه بدست آمد. کدها و دسته‌بندی‌های ایجادشده به‌صورت مستمر بازبینی و در صورت نیاز اصلاح شدند. سپس کدهای اولیه بر اساس شباهت، ارتباط محتوایی و هم‌معنایی در قالب ۳۲ مضمون فرعی سازمان‌دهی شدند. در مرحله بعد، مضامین فرعی مرتبط و دارای معنای مشترک در سطح مفهومی بالاتر تجمیع و در قالب ۷ مضمون اصلی سازمان‌دهی شدند. نتایج نهایی فرایند کدگذاری و استخراج مضامین، شامل مضامین اصلی، مضامین فرعی و کدهای اولیه، در جدول ۴ ارائه شده است.

جدول ۴. مضامین مستخرج از مصاحبه‌ها
Table 4. Themes extracted from the interviews

مضمون اصلی Main Theme	مضمون فرعی Subtheme	کدهای اولیه Initial Codes
قانون‌گذاری Legislation	شکاف قانون و اجرا	شکاف بین مقررات و اجرا؛ پراکندگی قوانین حمایت از کودک؛ خلأ توجه به حقوق کودک در ورزش؛ رعایت نشدن الزامات حمایتی در عمل؛ ناکارآمدی قانون بدون ساختار اجرایی؛ ضرورت شناسایی خلأهای قانونی؛ ضعف اجرای بازرسی قانونی؛ کاهش اثربخشی بازرسی قانون.
	چارچوب‌های قانونی	اهمیت قانون‌گذاری در حوزه حمایت؛ ضرورت تطبیق و تحلیل تفاوت‌های حقوقی؛ تفاوت مبانی حقوق کودک در اسلام و غرب؛ تعارض قوانین داخلی و بین‌المللی؛ ضرورت شناخت و توجه به قوانین داخلی؛ تکنیک حقوقی کودک ممیز و غیرممیز؛ اسناد حقوق حمایت از کودک؛ توجه قانون به تفاوت شرایط کودک و بزرگسال؛ تعریف قانونی کودک؛ ضرورت تعیین دقیق مفهوم صغیر.
	حمایت حقوقی	تنظیم مقررات متناسب با ورزش کودک؛ تدوین منشور ملی حقوق کودک؛ استفاده از سازوکار قضایی تخصصی؛ بررسی مقررات فیفا درباره کودکان؛ توجه به اسناد بین‌المللی حقوق کودک و ورزش؛ تعمیم حقوق داخلی کودک به ورزش؛ تطبیق حقوق کودک در اسلام و حقوق بین‌الملل؛ ایجاد چارچوب حقوقی یکپارچه؛ تدوین الزامات حمایتی بر پایه قوانین و استانداردهای بین‌الملل.
	ضمانت اجرای قانون	اثر الزام‌آور قانون بر ساختارها؛ نهادینه‌سازی حمایت از کودک در اسناد؛ مسئولیت مدنی در قبال کودک؛ تعیین مسئولیت قانونی نگهدارنده کودک؛ الزام به دریافت مجوز فعالیت؛ مجازات متناسب و بازدارنده (برخورد قاطع)؛ الزام قانونی تأمین امکانات حمایتی؛ ضرورت تدوین منابع و قوانین حقوق ورزشی و کودکان؛ اجرای قوانین و استانداردها؛ بازنگری قوانین؛ الزام قانونی به جای توصیه اخلاقی؛ الزام قرارداد ورزشی برای کودکان؛ پیش‌بینی جبران خسارت در قبال کودک.

استانداردهای رفتاری	رعایت الزامات اخلاقی و حقوقی؛ بهبود استانداردهای رفتاری؛ تعیین رفتارهای ممنوعه؛ تدوین کدهای اخلاقی، حرفه‌ای و رفتاری.
خلأ نهاد نظارتی و حمایتی	کندی فرآیند رسیدگی به شکایات؛ ضعف سازوکار شکایت در نهادها؛ فقدان پاسخگویی متخلفان؛ فقدان مرجع پاسخگو؛ ترجیح اعتبار سازمان بر حمایت از کودک؛ ضعف نظارت و کنترل؛ ضعف استانداردهای صلاحیت مربیان؛ خلأ نظام حمایتی؛ فقدان نهاد مستقل حمایت از کودک؛ ناکافی بودن ساختار نهادی موجود.
پاسخگویی سازمانی	شفافیت عملکرد باشگاه؛ پاسخگویی نهادهای مسئول؛ مقاومت در برابر مسئولیت‌پذیری و پاسخگویی؛ پاسخگویی نهاد تأییدکننده صلاحیت مربی؛ سازوکار و کار بهتر آموزش و پرورش در بعد حمایت نسبت به ورزش و جوانان؛ شفافیت و گزارش سالانه؛ پیگیری و رسیدگی به شکایات.
نظارت و ارزیابی	ارزیابی سالانه عملکرد فدراسیون‌ها؛ نظارت بر صدور مجوز؛ ضرورت نظارت بر محیط ورزش؛ ارزیابی موفقیت فدراسیون فوتبال در حقوق کودکان؛ ارزیابی و پایش مستقل و مداوم؛ ایجاد نهاد نظارت ملی؛ نظارت بر حسن اجرای قوانین؛ بازرسی تخصصی؛ ضعف نظارت و کنترل؛ ضعف گزارش‌دهی آسیب.
سیاست‌های حمایتی	مشوق‌های حمایتی برای ورزش کودک؛ همکاری بین نهادهای متولی؛ تنظیم دستورالعمل اجرایی برای مربیان؛ ایجاد ساختار تخصصی ورزش کودکان؛ حمایت مالی دولت از ورزش و فراغت کودک؛ حمایت نهادی از دسترسی برابر به امکانات ورزشی؛ برنامه‌ریزی مناسب؛ تدوین دستورالعمل‌های ایمنی در محیط ورزش؛ پیوند سازوکار ورزشی و قضایی؛ اصلاح ساختار؛ ایجاد واحد حفاظت از کودک در باشگاه‌ها و فدراسیون؛ واکنشی بودن سیاست‌ها؛ تدوین و ابلاغ سیاست‌های شفاف؛ عملیاتی‌سازی استانداردها؛ تعیین استانداردهای حمایتی؛ ایجاد نظام یکپارچه حمایت؛ نظام ثبت صلاحیت مربیان؛ الزام وزارت ورزش به اجرای سیاست‌های حمایتی؛ الزام حاکمیتی به حمایت از کودک؛ وجود نهادهای متولی حمایت از کودک؛ مشارکت متخصصان در سیاست‌گذاری؛ تدوین آیین‌نامه مراقبت از کودک؛ تعهد سازمانی؛ تشکیل کمیته مستقل حمایت از کودک؛ تدوین سیاست جامع حمایت از کودک.
پیامدهای آسیب و سوءرفتار	آسیب‌پذیری روانی کودک در برابر شکست؛ وقوع مرگ و حوادث جدی ورزشی برای کودکان؛ پیامد رفتار تنبیهی مربی؛ تضعیف اعتماد عمومی؛ کاهش سطح امنیت کودک؛ آسیب روانی ناشی از رفتار والدین؛ پیامدهای قصور در ایمنی؛ پیامدهای بلندمدت آسیب دوران کودکی؛ پیامدهای ناشی از عدم رعایت الزامات حمایتی؛ پیامد ضعف آگاهی حقوقی مربیان.
آسیب‌پذیری اجتماعی، اقتصادی و روابط قدرت	محرومیت اقتصادی از ورزش؛ عادی‌سازی سخت‌گیری مربی؛ فرهنگ پیروزی به هر قیمت؛ بی‌اعتمادی خانواده به محیط ورزشی؛ غلبه رویکرد قهرمانی بر تربیت کودک.
انواع آسیب و سوءرفتار علیه کودک	سوءرفتار ناشی از ناآگاهی؛ شناسایی انواع سوءاستفاده از کودک؛ اشکال سوءرفتار علیه کودک؛ خشونت کلامی؛ خشونت عاطفی.
موقعیت‌ها و عوامل خطر آفرین در محیط ورزش	سکوت در برابر آسیب؛ ایجاد اعتماد بی‌حد به مربی؛ خطر نفوذ افراد فاقد صلاحیت؛ ضعف عملکردی مربیان؛ تضییع حقوق کودک در قراردادهای ورزشی؛ ناتوانی در تشخیص رفتار حمایتی و آزارگرانه؛ ایجاد حاشیه امن برای آزارگران؛ پرتلاطم و حادثه‌خیز بودن محیط ورزشی؛ موقعیت‌های پرخطر رابطه مربی و کودک؛ احتمال آسیب در غیاب نظارت والدین؛ فشار روانی و آسیب ناشی از قهرمانی‌گرایی؛ تأخیر در شناسایی سوءرفتار؛ خطر محیط رقابتی برای سلامت روان؛ تضعیف لذت و نشاط ورزشی.
فرهنگ حمایت و کودک‌محوری	اهمیت حمایت از کودک برای آینده جامعه؛ پذیرش اجتماعی حمایت از کودک؛ ترویج فرهنگ کودک‌محوری؛ نهادینه‌شدن فرهنگ حمایت از کودک؛ نهادینه‌شدن فرهنگ مبتنی بر حقوق؛ فرهنگ مسئولیت‌پذیری؛ امتداد حمایت از خانواده به نهادهای اجتماعی؛ تغییر نگرش در جامعه از طریق آموزش؛ تعارض برداشت‌های فرهنگی از حمایت.
فرهنگ ورزشی و نگرش نسبت به کودک	اولویت دادن لذت و سلامت بر نتیجه؛ فرهنگ نتیجه‌گرایی و رقابت‌محور؛ تقلیل ورزش کودک به سرگرمی؛ تقدم یادگیری و سلامت بر رقابت؛ فرهنگ‌سازی ایمنی در باشگاه.
رسانه، آگاهی و مطالبه‌گری اجتماعی	نقش رسانه در مطالبه‌گری و نظارت اجتماعی؛ استمرار مطالبه‌گری رسانه‌ای؛ ظرفیت بالای رسانه در فرهنگ‌سازی؛ غلبه اهداف تجاری بر آموزش اجتماعی در رسانه؛ فقدان آموزش حقوق کودک در رسانه؛ کاهش تمایل به گزارش آسیب؛ ایجاد فرهنگ گزارش‌دهی بدون ترس و قضاوت؛ شکستن فرهنگ سکوت در برابر آسیب.

آموزش و پیشگیری اولیه
Education and Primary Prevention

حفاظت
Protection

مشارکت
Participatory

پیشگیری از حوادث ورزشی؛ پیشگیری از آسیب و تروما ورزشی؛ پیشگیری از استثمار اقتصادی کودک؛ پیشگیری از انواع خشونت و سوءاستفاده؛ شناسایی و جلوگیری از موقعیت‌های پرخطر.	پیشگیری از هر نوع خشونت و آسیب
اهمیت آموزش در پیشگیری؛ ارتقای سلامت همه‌جانبه کودک؛ آموزش، موتور محرکه گزارش‌دهی؛ آموزش به‌عنوان رکن اساسی حمایت؛ آموزش به‌عنوان بازوی اجرای قانون؛ آموزش مستمر و پیوسته.	نقش آموزش در حمایت
توانمندسازی و آموزش کودک؛ آموزش حق مخالفت و نه گفتن؛ آموزش واکنش از طریق بازی و نقاشی؛ آگاهی عمومی در حقوق کودکان در ورزش؛ آگاهی از سازوکار شکایت؛ اطلاع‌رسانی حقوق کودک در محیط باشگاه؛ خلأ آموزش خانواده در حمایت از کودک؛ آموزش و آگاهی خانواده؛ تقویت مهارت‌های زندگی کودک از طریق بازی.	آموزش و توانمندسازی کودک و خانواده
استفاده از وکلا و کارشناسان حقوق برای آموزش؛ استفاده از اساتید و متخصصان حوزه‌های مرتبط؛ همکاری بین آموزش و پرورش و وزارت ورزش؛ حمایت از تولید دانش تخصصی؛ توسعه دانش تخصصی ورزش کودکان؛ استفاده از رسانه‌ها برای آموزش حقوق کودکان؛ آموزش از طریق کارگاه، سمینار و دوره‌ها؛ آموزش‌های دانشگاهی و واحد آموزش حقوق ورزش کودکان؛ آموزش حقوق کودک در مدارس؛ ضعف آموزش‌های حقوقی در مدرسه؛ تقدم آموزش جامعه بر عداخه قانونی؛ ناکارآمدی نظام حمایت بدون آموزش لازم.	همکاری نهادی و ظرفیت‌سازی آموزشی
فقدان آموزش حمایت از کودک برای مربیان؛ آموزش تخصصی حقوق کودک برای مربیان و کادر اجرایی؛ آموزش عملی و مهارت‌محور برای مربیان؛ آموزش روانشناسی رشد به مربیان؛ آموزش رفتارهای ممنوع؛ آگاهی و دانش مدیران ورزشی؛ اجباری کردن آموزش و کسب صلاحیت برای مربیان؛ ضعف قانون‌مداری و دانش حقوقی مربیان؛ یادگیری و درس عبرت از موارد آسیب؛ نقش مربی در پیشگیری از آسیب‌ها.	آموزش تخصصی مربیان و عوامل ورزشی
ارتباط تنگاتنگ همه ابعاد حمایت با همديگه؛ هم‌عرض بودن تمام ابعاد حمایت؛ ضرورت یکپارچگی همه ابعاد برای حمایت مؤثر.	یکپارچگی نظام حفاظت
دریافت اطلاعات سلامت کودک؛ توجه به کودک معلول و آسیب‌پذیر؛ توجه به تفاوت‌های جنسیتی کودکان؛ فراهم کردن خدمات روانشناسی برای کودک؛ ممنوعیت تنها ماندن مربی با کودک؛ ضرورت حضور مسئول و ناظر در ورزش کودکان؛ به‌کارگیری نیروهای متخصص و واجد شرایط؛ ارزیابی عملکرد مربیان؛ الزام مربیان به رعایت استانداردها و قوانین؛ غربالگری مربیان پیش از استخدام؛ اولویت قرارداد دادن ایمنی و سلامت کودک؛ اولویت دادن به منافع کودک؛ حمایت از کودک آسیب‌دیده؛ احترام به کرامت و شأن کودک؛ ضرورت حفظ مرز حرفه‌ای مربی و کودک؛ تقویت مسئولیت‌پذیری مربیان؛ شناسایی مربیان پرخطر؛ استانداردسازی مسابقات و سفرها.	مسئولیت‌پذیری و صلاحیت افراد و نهادهای مرتبط با کودک
دسترسی کودک و والدین به گزارش‌دهی؛ تأمین امنیت روانی کودک هنگام گزارش؛ حفاظت رسانه‌ای از گزارش‌ها؛ حمایت از گزارشگر؛ گزارش‌دهی و افشای آسیب توسط کودک؛ افزایش اعتماد به سیستم گزارش‌دهی؛ استقرار نظام گزارش‌دهی؛ مسیر گزارش مجرمانه و امن؛ ایجاد سازوکار پیگیری و رسیدگی به حوادث.	گزارش‌دهی، افشا و پیگیری آسیب
حفاظت از حریم خصوصی کودک؛ حفاظت در برابر حملات سایبری؛ ممنوعیت انتشار اطلاعات مجرمانه؛ رضایت آگاهانه برای انتشار تصویر.	حفاظت از حریم خصوصی کودک
تناسب تمرین با شرایط جسمانی؛ استانداردسازی ساعت تمرین کودکان؛ تعیین حداقل سن ورود به رقابت؛ انتخاب محیط ورزشی ایمن برای کودکان؛ تفکیک فضای تمرینی بر اساس سن.	حفاظت از کودک در محیط تمرین
چک‌لیست بازرسی ایمنی تجهیزات؛ مسئولیت بازرسان در کنترل الزامات ایمنی؛ نظارت و بازرسی مستمر؛ پایش ایمنی محیط؛ تقویت نهادهای انضباطی ورزشی؛ نظارت خانواده بر محیط ورزش؛ نصب دوربین‌های مدار بسته؛ نقش بازرندگی دوربین‌ها.	نظارت و بازرسی محیط ورزشی
تأمین الزامات و امکانات ایمنی برای فعالیت کودکان، حذف خطرات فیزیکی تجهیزات؛ دسترسی به کمک‌های اولیه؛ ایجاد محیط مثبت، آرام و شاد؛ بهداشت و ایمنی محیط ورزشی؛ استانداردسازی زیرساخت ورزشی؛ تناسب تجهیزات با کودک.	ایمنی و استانداردهای محیط و تجهیزات
بیمه مسئولیت حرفه‌ای در قبال کودک؛ بیمه مسئولیت مدنی؛ بیمه حوادث.	بیمه و جبران خسارت
حق ورزش، بازی و تفریح کودک؛ حق کودک و توقف هنگام خستگی و درد؛ حق انتخاب نوع ورزش توسط کودک؛ مشارکت کودک در تصمیمات مربوط به خودش؛ مشارکت کودک در ارزیابی تعامل با مربی؛ حق شنیده شدن صدای کودک؛ ایجاد فضای گفت‌وگو و پرسش و پاسخ با کودکان و والدین؛ ارتباط ایمن و پاسخگو با کودک؛ ارتباط صمیمی	مشارکت اجتماعی

کودک و خانواده؛ استفاده از ابزارهای امن برای دریافت نظر کودک؛ کاهش ترس کودک از بیان نگرانی؛ مشارکت خانواده؛ نقش رسانه در انتقال صدای کودک؛ همکاری خانواده، جامعه و رسانه؛ ایجاد سازوکار مشارکت کودکان.	عدالت در فرصت‌های ورزشی
توسعه دسترسی عمومی کودکان به ورزش؛ حق دسترسی برابر به ورزش؛ دسترسی کم‌هزینه به ورزش؛ عدم تبعیض و حق کثی در ورزش کودکان؛ عدالت در انتخاب کودک ورزشکار.	ورزش مشارکتی و غیررقابتی
مشارکت نوجوانان در سیاست‌گذاری؛ مشارکت کودک متناسب با سن؛ حمایت والدین برای مشارکت کودک؛ حذف رتبه‌بندی و تأکید بر مشارکت کودک؛ جایگزینی جشنواره با رقابت؛ پرهیز از رقابت زودهنگام؛ حق لذت بردن از ورزش؛ افزایش تمایل به مشارکت ورزشی؛ گسترش مشارکت ورزشی برای استعدادیابی؛ پیوند ورزش همگانی و قهرمانی با تجربه مثبت؛ ضرورت جایگزینی رویکرد مشارکتی با قهرمانی.	

به‌منظور افزایش شفافیت تحلیل و نشان دادن ارتباط میان داده‌های خام و مضامین استخراج‌شده، نمونه‌ای از نقل‌قول‌های مستقیم مشارکت‌کنندگان برای هر یک از مضامین اصلی در جدول ۵ ارائه شده است.

جدول ۵. نمونه نقل‌قول‌های مستقیم مشارکت‌کنندگان به تفکیک مضامین اصلی و فرعی
Table 5. Sample Direct Quotations from Participants by Main and Subthemes

مضمون اصلی Main Theme	مضمون فرعی Subtheme	نمونه نقل‌قول از مشارکت‌کننده Sample quotation from a participant
قانون‌گذاری Legislation	حمایت حقوقی (تدوین منشور ملی حقوق کودک)	«بایستی یک منشور ملی در واقع در مورد حقوق کودکان تعبیه بشه و همه رو پایبند بکنه به اینکه اون منشور رو مدنظر خودشون داشته باشند». (P6)
سیاست‌گذاری Policy-Making	سیاست‌های حمایتی (همکاری بین نهادهای متولی)	«سازمان‌ها با یکدیگر همکاری بکنند؛ مثل بهزیستی، آموزش و پرورش، قوه قضاییه، دانشگاه‌ها و مواردی از این قبیل. در واقع، این کمیته‌ها با ارتباطی که با باشگاه‌ها، فدراسیون‌ها و آکادمی‌ها برقرار می‌کنند می‌توانند در حمایت از حقوق کودکان نقش داشته باشند». (P7)
شناسایی آسیب‌ها و عوامل خطر Identification of Harms and Risk Factors	موقعیت‌ها و عوامل خطرآفرین در محیط ورزش (فشار روانی و آسیب ناشی از قهرمانی‌گرایی)	«متأسفانه ما نتیجه‌گرا هستیم؛ یعنی آزار و اذیت‌هایی رو به بچه‌ها روا می‌داریم، حقوقشون رو نادیده می‌گیریم، به دلیل نتیجه‌گرا بودن». (P4)
فرهنگی و اجتماعی Cultural and Social	فرهنگ حمایت و کودک‌محوری (نهادینه‌شدن فرهنگ حقوقی)	«یعنی ما اگر جامعه‌مون به جامعه قانون‌مداری باشه، فرهنگ حقوقی حاکم بشه». (P2)
آموزش و پیشگیری اولیه Education and Primary Prevention	آموزش و توانمندسازی کودک و خانواده (توانمندسازی و آموزش کودک)	«آموزش حقوق اولیه به خود کودکان با زبان ساده و متناسب با سن آن‌ها؛ کودک باید بداند مرزهایش کجاست، حق «نه» گفتن دارد و می‌تواند ناراحتی خود را به فرد امینی گزارش کند». (P9)
حفاظت Protection	نظارت و بازرسی محیط ورزشی (نظارت خانواده بر محیط ورزش)	«والدین باید بر آموزش کودکانشان نظارت کنند. همچنین، هنگام ثبت‌نام در باشگاه‌ها باید مدارک و سوابق مربیان را بررسی کنند و انواع استعلام‌های لازم را در این خصوص انجام دهند». (P8)
مشارکت Participation	مشارکت اجتماعی (حق شنیده‌شدن صدای کودک)	«دادن حق صدا و مشارکت به کودکان، این بخش خیلی حساسه و باید با دقت انجام بشه». (P12)

بر اساس یافته‌های پژوهش، ابعاد حمایت از حقوق کودکان در ورزش در قالب هفت مضمون اصلی شامل قانون‌گذاری (۴ مضمون فرعی)، سیاست‌گذاری (۵ مضمون فرعی)، شناسایی آسیب‌ها و عوامل خطر (۴ مضمون فرعی)، فرهنگی و اجتماعی (۳ مضمون فرعی)، آموزش و پیشگیری اولیه (۵ مضمون فرعی)، حفاظت (۸ مضمون فرعی) و مشارکت (۳ مضمون فرعی) شناسایی و دسته‌بندی شدند. این مضامین، ابعاد به‌هم‌پیوسته حمایت از حقوق کودکان در محیط‌های ورزشی را تبیین می‌کنند که در شکل ۱ قابل مشاهده است.

شکل ۱. چارچوب حمایت از حقوق کودکان در ورزش
Figure 1. Dimensions of Safeguarding Children's Rights in Sport

بحث

تحقق حقوق کودکان در ورزش مستلزم وجود چارچوب های حقوقی روشن در سطح ملی و بین المللی و توجه به نحوه اجرای الزامات قانونی در محیط های ورزشی است؛ زیرا میان الزامات رسمی حقوقی و تحقق عملی آنها ممکن است شکاف وجود داشته باشد (کرا لجیچ، ۲۰۲۶). بر این اساس، پژوهش حاضر به دنبال تبیین چارچوب حمایت از حقوق کودکان در ورزش، بر اساس دیدگاه های خبرگان بود.

¹ Kraljić

یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد قانون‌گذاری یکی از ارکان اساسی حمایت از حقوق کودکان در ورزش است. این مضمون در چهار مضمون فرعی شکاف قانون و اجرا، چارچوب‌های قانونی، حمایت حقوقی و ضمانت اجرای قانون شناسایی شد. برجسته‌بودن ضمانت اجرای قانون نشان می‌دهد که از دیدگاه خبرگان، وجود قوانین حمایتی به‌تنهایی برای تضمین حقوق کودکان ورزشکار کافی نیست و اثربخشی آنها به سازوکارهای الزام‌آور، تعیین مسئولیت و نظارت وابسته است. در زمینه شکاف میان قانون و اجرا، یافته حاضر با یافته‌های پژوهش آگرگارد^۱ و همکاران (۲۰۲۴) همسو است که بیان کردند اگرچه حقوق کودکان در سیاست‌ها و اسناد سازمان‌های ورزشی کشورهای اسکاندیناوی مورد توجه قرار گرفته است، میان پذیرش رسمی این حقوق و تحقق عملی آنها در محیط ورزش همچنان فاصله وجود دارد. همچنین، رایند و اووسو-سکیره (۲۰۲۰) بر اهمیت اجرای استانداردهای بین‌المللی حمایت از کودکان و ارزیابی میزان تحقق آنها تأکید کرده‌اند. بنابراین، صرف وجود مقررات نمی‌تواند موجب حمایت واقعی از کودک شود و اجرای مؤثر قوانین باید به‌عنوان بخش جدایی‌ناپذیر نظام حقوقی مورد توجه قرار گیرد. در زمینه چارچوب‌های قانونی و حمایت حقوقی نیز، یافته‌ها بر ضرورت وجود مقررات مشخص و متناسب با شرایط کودکان ورزشکار و هماهنگی میان قوانین داخلی و اسناد بین‌المللی تأکید داشت. در زمینه ورزش ایران نیز، سوری و همکاران (۲۰۲۳) در طراحی الگوی توسعه حقوقی ورزش، بر نقش قوانین حمایتی، ساختار و نهادهای حقوقی و سیستم اجرایی حقوقی تأکید کردند. این موضوع با مطالعه یلماز و همکاران (۲۰۲۰) درباره مقررات حمایت از بازیکنان جوان در فوتبال و پژوهش مخادمه و خویله (۲۰۲۵) درباره ارتباط حقوق کودکان در ورزش با اصول کنوانسیون حقوق کودک هم‌راستا است. همچنین، محمدولی و شفيعی (۲۰۲۵) بر اهمیت توجه هم‌زمان به قوانین داخلی و اسناد و معاهدات بین‌المللی در حمایت حقوقی از کودکان ورزشکار تأکید کرده‌اند. در مجموع، یافته‌ها نشان می‌دهد حمایت حقوقی مؤثر از کودکان ورزشکار مستلزم گذار از قانون‌گذاری صرف به قانون‌گذاری قابل اجرا است؛ به‌گونه‌ای که میان قانون، مسئولیت، نظارت و ضمانت اجرا ارتباط مشخصی برقرار باشد.

سیاست‌گذاری دومین مضمون اصلی شناسایی شده بود و شامل استانداردهای رفتاری، خلأ نهاد نظارتی و حمایتی، پاسخگویی سازمانی، نظارت و ارزیابی و سیاست‌های حمایتی بود. برجستگی سیاست‌های حمایتی، نظارت و ارزیابی و خلأ نهادهای نظارتی نشان می‌دهد که حمایت مؤثر از کودکان نیازمند سیاست‌های روشن، ساختارهای نهادی مشخص و سازوکارهای مستمر پایش و پاسخگویی است. این یافته با مطالعه آگرگارد و همکاران (۲۰۲۴) همسو است که بر اهمیت انعکاس حقوق کودک در سیاست‌ها و رویه‌های سازمان‌های ورزشی تأکید کرده‌اند. همچنین، آیتا و همکاران (۲۰۲۱) بر ضرورت ادغام اصول حقوق کودک در برنامه‌ریزی فعالیت‌ها و رویدادهای ورزشی تأکید دارند. ارسوی دیگر، کر و همکاران (۲۰۲۰) چالش‌های موجود در نظام حمایت از کودک در ورزش را برجسته کرده‌اند و گومز و شوک (۲۰۲۵) نیز بر فاصله میان تعهدات رسمی سازمان‌های ورزشی و اجرای واقعی الزامات حمایت از کودک تأکید داشته‌اند. همچنین، اهمیت نظارت و ارزیابی در یافته حاضر با تأکید ویلسون و رایند (۲۰۲۲) و رایند و اووسو-سکیره (۲۰۲۰) بر ارزیابی اجرای استانداردهای حمایت از کودکان همخوانی دارد. بنابراین، سیاست‌گذاری مؤثر نباید به تدوین اسناد محدود شود، بلکه باید چرخه‌ای مستمر از تدوین، اجرا، نظارت، ارزیابی و اصلاح سیاست‌ها را دربرگیرد.

سومین مضمون اصلی، شناسایی آسیب‌ها و عوامل خطر بود که شامل پیامدهای آسیب و سوءرفتار، آسیب‌پذیری اجتماعی، اقتصادی و روابط قدرت، انواع آسیب و سوءرفتار علیه کودک و موقعیت‌ها و عوامل خطرآفرین در محیط ورزش بود. برجستگی موقعیت‌ها و عوامل خطرآفرین نشان می‌دهد که پیشگیری از آسیب نیازمند شناسایی شرایطی است که احتمال بروز سوءرفتار یا آسیب را افزایش می‌دهند. این یافته با مطالعه هارتیل و همکاران (۲۰۲۳) درباره

¹ Aggergaard

ابعد و شیوع خشونت بین فردی علیه کودکان در ورزش و نیز مطالعه گولر و همکاران (۲۰۲۴) درباره تأثیر عوامل فردی، ارتباطی، سازمانی و اجتماعی بر سوء رفتار در ورزش، همسو است. همچنین، یافته مربوط به آسیب پذیری ناشی از روابط قدرت، فشار برای موفقیت و فرهنگ نتیجه گرایی با مطالعات کر (۲۰۲۲) و ونسل و همکاران (۲۰۲۵) درباره آسیب و بد رفتاری در محیط های ورزشی همخوانی دارد. بنابراین، آسیب دیدگی کودکان را نباید صرفاً پیامد رفتارهای آشکار خشونت آمیز دانست؛ بلکه ضعف نظارت، روابط قدرت نامتوازن، حضور افراد فاقد صلاحیت و عادی شدن برخی رفتارهای پرخطر نیز می توانند زمینه ساز آسیب باشند. بر این اساس، رویکرد مؤثر باید از واکنش پس از آسیب به سمت شناسایی زود هنگام عوامل خطر و پیشگیری از آسیب حرکت کند.

مضمون فرهنگی و اجتماعی شامل فرهنگ حمایت و کودک محوری، فرهنگ ورزشی و نگرش نسبت به کودک و رسانه، آگاهی و مطالبه گری اجتماعی بود. برجستگی فرهنگ حمایت و کودک محوری نشان می دهد که تحقق حقوق کودک تنها به قوانین و ساختارهای رسمی وابسته نیست و به تغییر نگرش ها و ارزش های حاکم بر محیط ورزش نیز نیاز دارد. الیاسون (۲۰۱۷) نشان داد بیان حقوق رسمی کودکان و تجربه واقعی آنان در ورزش فاصله وجود دارد و در بسیاری از محیط های ورزشی، کا نظام مند و پیشگیرانه درباره حقوق کودک به طور کامل نهادینه نشده است. همچنین، الیاسون و همکاران (۲۰۱۷) بر اهمیت توسعه ورزش با رویکرد حقوق کودک تأکید کرده اند. سوری و همکاران (۲۰۲۳) نیز، «فرهنگ حقوقی در ورزش» و فرهنگ سازی را از مؤلفه های مرتبط با توسعه حقوقی ورزش ایران شناسایی کردند. از سوی دیگر، غلبه نتیجه گرایی و رقابت محوری می تواند منافع سلامت و تجربه مثبت کودک را تحت الشعاع قرار دهد. این یافته با نتایج پژوهش داولیک (۲۰۲۶) همسو است که نشان داد ارزش ها و منطق مسلط ورزش می توانند در برخی موارد بر حقوق و منافع کودکان غلبه کنند. بنابراین، فرهنگ ورزشی کودک محور باید بر کرامت، سلامت، لذت، رشد و منافع عالی کودک استوار باشد. در این میان، رسانه می تواند از طریق آگاهی سازی، آموزش و افزایش آگاهی حقوقی به تقویت حساسیت اجتماعی نسبت به حقوق کودکان و شکل گیری فرهنگ مطالبه گری کمک کند. این موضوع با یافته های پژوهش قلی پور و همکاران (۲۰۲۵) درباره نقش آگاهی سازی و آموزشی رسانه در نظام حقوقی ورزش و نیز نتایج پژوهش قادرپور و همکاران (۲۰۲۱) درباره تأثیر رسانه های جمعی بر ارتقای آگاهی از حقوق و مسئولیت های ورزشی همخوان است. بر این اساس، رسانه می تواند به عنوان یکی از ابزارهای فرهنگ سازی، در کاهش فرهنگ سکوت، تقویت آگاهی عمومی و نهادینه سازی رویکرد کودک محور در محیط ورزش نقش داشته باشد. در مجموع، حمایت از حقوق کودکان در ورزش صرفاً یک موضوع حقوقی یا سازمانی نیست، بلکه نیازمند فرهنگ سازی، افزایش آگاهی و نهادینه شدن کودک محوری در جامعه ورزشی است.

مضمون آموزش و پیشگیری اولیه شامل پیشگیری از هر نوع خشونت و آسیب، نقش آموزش در حمایت، آموزش و توانمندسازی کودک و خانواده، همکاری نهادی و ظرفیت سازی آموزشی و آموزش تخصصی مربیان و عوامل ورزشی بود. برجستگی آموزش و توانمندسازی کودک و خانواده و آموزش تخصصی عوامل ورزشی نشان می دهد که پیشگیری مؤثر، به ارتقای دانش و مهارت همه افراد درگیر در ورزش کودکان نیاز دارد. ماونتجوی و همکاران (۲۰۱۵) بر ضرورت رویکرد پیشگیرانه و توجه به عوامل خطر در حمایت از ورزشکاران کودک تأکید کرده اند. همچنین، اینه و همکاران (۲۰۲۲) بر حق کودکان برای فعالیت ورزشی در محیطی امن و سالم تأکید دارند. در ارتباط با آموزش و توانمندسازی کودک و خانواده، یافته پژوهش حاضر نشان می دهد که آموزش حقوق کودک، آگاهی از سازوکارهای شکایت و آموزش مهارت هایی مانند «نه گفتن» می تواند ظرفیت کودکان و خانواده ها را برای شناسایی و واکنش به موقعیت های پرخطر افزایش دهد.

¹ Dowling

این موضوع با رویکرد لانگ (۲۰۲۲) درباره عاملیت و مشارکت کودکان در ورزش همسو است؛ زیرا کودک آگاه و توانمند، ظرفیت بیشتری برای بیان نگرانی‌ها و دفاع از حقوق خود دارد. همچنین، آموزش تخصصی مربیان و سایر عوامل ورزشی باید متناسب با مسئولیت‌ها و الزامات حرفه‌ای آنان طراحی شود. این دیدگاه با یافته‌های پژوهش طالب‌پور و شجاع (۲۰۲۰) درباره ضرورت ارتقای آگاهی مربیان از مسئولیت‌های حقوقی، قوانین و مقررات و معیارهای مراقبتی همسو است. همچنین، سوری و همکاران (۲۰۲۳) آموزش و توانمندسازی حقوقی در ورزش را از مؤلفه‌های مرتبط با توسعه حقوقی ورزش ایران گزارش کردند که بر اهمیت ارتقای آگاهی و ظرفیت‌های حقوقی در محیط ورزش تأکید دارد. تأکید جعفری و درخشان (۲۰۲۲) نیز، بر مسئولیت حقوقی مربیان در مراقبت از سلامت جسمی و روانی ورزشکاران و پیشگیری از آسیب، با ضرورت ارتقای صلاحیت و آگاهی حرفه‌ای مربیان همخوانی دارد. بر این اساس، در حمایت از حقوق کودکان در ورزش، می‌توان آموزش مستمر مربیان و سایر عوامل ورزشی در زمینه حقوق کودک، نیازهای رشدی، مرزهای حرفه‌ای، پیشگیری و گزارش‌دهی را به عنوان یکی از الزامات تقویت صلاحیت حرفه‌ای آنان در نظر گرفت.

با توجه به یافته‌های پژوهش، حفاظت یکی از گسترده‌ترین ابعاد حمایت از حقوق کودکان در ورزش بود و مؤلفه‌هایی همچون یکپارچگی نظام حفاظت، مسئولیت‌پذیری و صلاحیت افراد و نهادهای مرتبط با کودک، گزارش‌دهی، افشا و پیگیری آسیب، حفاظت از حریم خصوصی کودک، حفاظت از کودک در محیط تمرین و رقابت، نظارت و بازرسی محیط ورزشی، ایمنی و استانداردهای محیط، تجهیزات و بیمه و جبران خسارت را دربر گرفت. برجستگی مسئولیت‌پذیری و صلاحیت افراد و نهادهای مرتبط با کودک نشان می‌دهد که حفاظت مؤثر، مستلزم آن است که افرادی که مستقیماً با کودکان کار می‌کنند، از صلاحیت لازم برخوردار بوده و در قبال عملکرد خود پاسخگو باشند. این رویکرد با دیدگاه ماونتجوی و همکاران (۲۰۱۵) همسو است که حفاظت از ورزشکاران کودک را نیازمند رویکردی جامع و پیشگیرانه و توجه هم‌زمان به مسئولیت افراد، سازمان‌ها و محیط ورزشی می‌داند. همچنین، توکلی-ووسورنو و کربی (۲۰۲۲) بر ضرورت قرار دادن حقوق و نیازهای ورزشکاران در مرکز رویکردهای حمایت تأکید کرده‌اند. گزارش‌دهی، افشا و پیگیری آسیب نیز یکی از مؤلفه‌های مهم این مضمون بود، توکلی-ووسورنو و همکاران (۲۰۲۳) بر اهمیت وجود مسیرهای مشخص برای گزارش نقض حقوق و حمایت از کودک در ورزش تأکید کرده‌اند. همچنین، وسنر و همکاران (۲۰۲۴) بر اهمیت شرایط و نحوه برخورد بزرگسالان در تجربه کودکان از افشای خشونت تأکید کرده‌اند. بنابراین، سازوکارهای گزارش‌دهی باید روشن، قابل دسترس، محرمانه و پاسخگو باشند. در زمینه ایمنی محیط و تجهیزات و حفاظت از کودک در محیط تمرین و رقابت نیز، یافته‌های پژوهش بر ضرورت فراهم کردن محیطی امن و سالم برای فعالیت ورزشی کودکان تأکید داشت. این موضوع با نتایج پژوهش‌های آینه و همکاران (۲۰۲۲) و محمدی (۲۰۲۴) همسو است که بر حق کودکان برای ورزش در محیطی امن و سالم تأکید کرده‌اند. همچنین، ایمنی و همکاران (۲۰۲۵) در تحلیل پرونده‌های قضایی حوادث ورزشی، بر اهمیت ارتقای ایمنی محیط‌های ورزشی و آموزش مسائل ایمنی تأکید کردند و توجه به بیمه‌های ورزشی را برای جبران خسارت ناشی از حوادث ضروری دانستند. این یافته با مضمون «بیمه و جبران خسارت» در پژوهش حاضر نیز ارتباط دارد و نشان می‌دهد که حفاظت از کودک صرفاً به پیشگیری از وقوع آسیب محدود نیست، بلکه سازوکارهای جبران پیامدهای آسیب نیز باید در نظام حمایتی مورد توجه قرار گیرد. در مجموع، حفاظت از حقوق کودکان در ورزش نباید صرفاً به واکنش پس از وقوع آسیب محدود شود، بلکه باید به عنوان نظامی پیشگیرانه، مستمر و پاسخگو در نظر گرفته شود که صلاحیت افراد، ایمنی محیط، سازوکارهای گزارش‌دهی و پیگیری، حریم خصوصی و جبران خسارت را دربرگیرد. تحقق چنین نظامی مستلزم آن است که الزامات حفاظت از سطح تعهدات رسمی فراتر رفته و در رویه‌های واقعی سازمان‌ها و محیط‌های ورزشی نهادینه شود.

آخرین مضمون شناسایی شده در پژوهش حاضر، مشارکت بود که در سه مضمون فرعی مشارکت اجتماعی، عدالت در فرصت‌های ورزشی و ورزش مشارکتی و غیررقابتی شکل گرفت. در این بعد، مشارکت کودک فراتر از حضور صرف در فعالیت ورزشی در نظر گرفته می‌شود و شامل حق اظهار نظر، انتخاب، تصمیم‌گیری و شنیده شدن دیدگاه کودک در امور مرتبط با خود است. این رویکرد با اصول حقوق کودک و به‌ویژه مفاد کنوانسیون حقوق کودک درباره حق کودک برای رشد همه‌جانبه، برخورداری از بازی و تفریح متناسب با سن و مشارکت در فعالیت‌های فرهنگی و تفریحی همخوانی دارد (محمدولی و شفیع، ۲۰۲۵). همچنین، لانگ (۲۰۲۲) بر عاملیت کودک و ضرورت فراهم کردن فرصت مشارکت و شنیده شدن کودکان در ورزش تأکید کرده است. همچنین، یافته‌های پژوهش توالی-ووسورنو و همکاران (۲۰۲۳) نشان می‌دهد در حوزه حمایت از کودک، سازمان‌های ورزشی باید بیش از گذشته به صدای کودکان و مشارکت آنان در فرایندهای مرتبط توجه کنند. اورلی (۲۰۲۰) نیز بر اهمیت فراهم کردن فرصت برای شنیده شدن صدای کودکان در سازمان‌های ورزشی تأکید دارد. در زمینه عدالت در فرصت‌های ورزشی، فراهم کردن امکان دسترسی کودکان به فعالیت‌های ورزشی و تفریحی متناسب با سن و شرایط آنان، یکی از الزامات تحقق حقوق کودک در ورزش محسوب می‌شود (محمدولی و شفیع، ۲۰۲۵). همچنین افروزه و ابراری فرد (۲۰۲۶) درباره چالش‌ها و عوامل تسهیل‌کننده مشارکت ورزشی کودکان دارای معلولیت از دیدگاه والدین، اهمیت توجه به موانع مشارکت و فراهم کردن شرایط مناسب برای حضور کودکان در ورزش تأکید داشتند. از سوی دیگر، توجه به دیدگاه و نیازهای کودکان در توسعه ورزش با رویکرد حقوق‌محور با دیدگاه الباسون و همکاران (۲۰۱۷) همسو است. این مطالعه نشان می‌دهد توجه به حقوق و دیدگاه کودکان باید در توسعه و تغییر رویه‌های ورزشی مورد توجه قرار گیرد. در مجموع، مشارکت کودک در ورزش باید به‌عنوان یک حق، نه صرفاً یک فرصت، در نظر گرفته شود. این حق مستلزم فراهم کردن امکان شنیده شدن، اظهار نظر و انتخاب متناسب با سن و شرایط کودک، دسترسی عادلانه به فرصت‌های ورزشی و ایجاد فرصت برای تجربه فعالیت‌های مشارکتی و غیررقابتی است. چنین رویکردی می‌تواند به شکل‌گیری محیطی کودک‌محور، عادلانه و مبتنی بر حقوق کودک کمک کند.

در مجموع، یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که هفت مضمون شناسایی شده را نمی‌توان به‌عنوان مجموعه‌ای از عوامل مستقل و منفرد در نظر گرفت؛ بلکه این مضامین، از نظر کل‌نگری، ابعاد مکمل یک چارچوب چندبعدی برای حمایت از حقوق کودکان در ورزش را تشکیل می‌دهند. قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری، بستر رسمی و نهادی حمایت را فراهم می‌کنند؛ مضمون فرهنگی و اجتماعی، زمینه‌های ارزشی، نگرشی و اجتماعی تحقق حقوق کودک را شکل می‌دهد؛ مشارکت، جایگاه و عاملیت کودک را در این چارچوب مورد توجه قرار می‌دهد؛ شناسایی آسیب‌ها و عوامل خطر، بر شناخت موقعیت‌ها و شرایطی تمرکز دارد که می‌توانند حقوق و سلامت کودکان را تهدید کنند؛ آموزش و پیشگیری اولیه، بر کاهش احتمال وقوع آسیب و ارتقای ظرفیت کودکان، خانواده‌ها و عوامل ورزشی تأکید دارد؛ و حفاظت، سازوکارهای عملی مرتبط با ایمنی، گزارش‌دهی، پیگیری و پاسخ به موارد آسیب و نقض حقوق را دربرمی‌گیرد. از این منظر، این مضامین نه در قالب یک توالی علی یا سلسله‌مراتب ثابت، بلکه به‌عنوان اجزای مرتبط و مکمل یک نظام حمایتی قابل درک‌اند؛ به‌گونه‌ای که ضعف در هر یک از این حوزه‌ها می‌تواند اجرای مؤثر سایر سازوکارهای حمایتی را با چالش مواجه کند. این صورت‌بندی همچنین نشان می‌دهد که حمایت از حقوق کودکان در ورزش را نمی‌توان صرفاً به حفاظت پس از وقوع آسیب یا تدوین قوانین محدود کرد؛ بلکه تحقق آن مستلزم توجه هم‌زمان به بستر قانونی و سیاستی، زمینه فرهنگی و اجتماعی، شناسایی عوامل خطر، پیشگیری و آموزش، سازوکارهای حفاظت و نیز مشارکت و عاملیت خود کودکان است. اهمیت این چارچوب در زمینه ایران نیز از آن جهت است که این ابعاد در پرتو شرایط حقوقی، ساختارهای سازمانی، زمینه فرهنگی و الزامات اجرایی محیط ورزش کشور در کنار یکدیگر صورت‌بندی شده‌اند.

نتیجه‌گیری کلی و پیام مقاله

حمایت از حقوق کودکان در ورزش مستلزم گذار از رویکرد واکنشی به رویکردی حقوق‌محور، پیشگیرانه و کودک‌محور است. تحقق این هدف نیازمند پیوند میان قانون‌گذاری، سیاست‌گذاری، آموزش و پیشگیری اولیه، حفاظت، فرهنگ‌سازی و مشارکت کودک در یک چارچوب منسجم و قابل اجراست. در این رویکرد، کودک صرفاً موضوع حمایت نیست، بلکه دارنده حق و مشارکت‌کننده فعال در محیط ورزشی است. بنابراین، حمایت مؤثر تنها با تدوین قوانین و سیاست‌ها محقق نمی‌شود، بلکه به پیشگیری از آسیب، فرهنگ‌سازی، نهادینه‌سازی کودک‌محوری و فراهم کردن فرصت مشارکت واقعی کودکان نیاز دارد. پیام اصلی پژوهش آن است که حقوق کودکان در ورزش زمانی باعث حمایت واقعی می‌شود که از سطح تعهدات رسمی فراتر رفته و به فرهنگ، سیاست و رویه‌های عملی و مستمر در محیط ورزش تبدیل شود.

محدودیت‌ها

این پژوهش با چند محدودیت مواجه بود. نخست، ماهیت کیفی پژوهش و استفاده از نمونه‌گیری ملاک‌مدار و گلوله‌برفی ممکن است تعمیم‌پذیری یافته‌ها را به تملی ذی‌نفعان حوزه ورزش کودکان محدود کند. دوم، داده‌ها بر اساس مصاحبه با خبرگان گردآوری شد و دیدگاه مستقیم کودکان و برخی ذی‌نفعان مانند والدین و مربیان، به‌طور مستقل بررسی نشد. همچنین، حساسیت موضوع حقوق و آسیب‌های کودکان ممکن است بر میزان صراحت برخی مشارکت‌کنندگان در بیان دیدگاه‌های خود تأثیر گذاشته باشد. بنابراین، انتقال و کاربرد یافته‌ها باید با توجه به زمینه پژوهش و ویژگی‌های مشارکت‌کنندگان مورد توجه قرار گیرد.

پیشنهاد برای مطالعات آتی

۱. با توجه به ماهیت کیفی پژوهش، انجام مطالعات کمی برای آزمون و اعتبارسنجی چارچوب شناسایی شده با استفاده از نمونه‌های بزرگ‌تر پیشنهاد می‌شود.
۲. با توجه به تمرکز پژوهش بر دیدگاه خبرگان، بررسی دیدگاه و ادراک کودکان، والدین و مربیان در رابطه با تحقق حقوق کودکان و فرایندهای حمایت در محیط‌های ورزشی پیشنهاد می‌شود.
۳. با توجه به محدودیت بررسی‌نشدن دیدگاه مستقیم کودکان، انجام مطالعات کیفی مبتنی بر تجربه زیسته کودکان برای شناخت تجربه آنان از امنیت، مشارکت، شنیده‌شدن، حمایت و مواجهه با موقعیت‌های پرخطر در محیط‌های ورزشی پیشنهاد می‌شود.

ملاحظات اخلاقی

رعایت دستورالعمل‌های اخلاقی

این پژوهش مطابق با اصول و استانداردهای اخلاقی پژوهش طراحی و اجرا شد. تملی مشارکت‌کنندگان پیش از ورود به پژوهش، رضایت آگاهانه خود را اعلام کردند و محرمانگی و ناشناس‌ماندن اطلاعات آنان تضمین شد. مشارکت در پژوهش کاملاً داوطلبانه بود و مشارکت‌کنندگان در هر مرحله امکان انصراف از ادامه همکاری را داشتند. همچنین، داده‌ها به‌صورت ایمن نگهداری و صرفاً در راستای اهداف پژوهش استفاده شدند.

بیانیه استفاده از هوش مصنوعی

در تهیه این مقاله، از هوش مصنوعی دیپ سیک صرفاً برای ویرایش و بهبود نگارش چکیده‌های انگلیسی بهره گرفته شده است. نگارش محتوای علمی، تحلیل داده‌ها، تفسیر یافته‌ها و نتیجه‌گیری‌های به صورت کامل توسط نویسندگان انجام شده است و مسئولیت کامل محتوای مقاله بر عهده نویسنده مسئول است.

منابع مالی

این پژوهش بدون دریافت هرگونه حمایت یا تأمین مالی از سوی سازمان، نهاد یا مؤسسه خاصی انجام شده است.

مشارکت نویسندگان

تمامی نویسندگان در طراحی پژوهش، تحلیل و تفسیر داده‌ها و تدوین مقاله مشارکت داشته و نسخه نهایی مقاله را مطالعه و تأیید کرده‌اند.

تعارض منافع

نویسندگان هیچ گونه تعارض منافع اعلام نمی‌کنند و هیچ رابطه مالی یا شخصی مؤثری که بتواند بر اجرای پژوهش یا گزارش نتایج آن تأثیر بگذارد، وجود نداشته است.

تقدیر و تشکر

بدین وسیله از تمامی خبرگان و متخصصانی که با صرف وقت و ارائه دیدگاه‌های ارزشمند خود در انجام این پژوهش مشارکت کردند، صمیمانه قدردانی می‌شود. همچنین از داوران ارجمند از اینکه وقت ارزشمند خود را برای مطالعه و ارائه نظرات ارزشمند خود برای مقاله حاضر صرف نمودند، سپاسگزاریم. در نهایت از تمامی افرادی که به هر طریقی در پیشبرد این پژوهش همکاری کردند، سپاسگزاریم.

References

- Afroozeh, M.S., & Abrari fard, F. (2026). Challenges and Facilitators of Sports Participation for Children with Disabilities: A Qualitative Study from the Parents' Perspective. (e5046). *Research on Educational Sport*, In Press. [<https://doi.org/10.22089/res.2026.19089.2739>] [In Persian]
- Agergaard, S., Redelius, K., & Strandbu, Å. (2024). Children's Rights to and in Sport: A Comparative Analysis of Organizational Policies in the Scandinavian Countries. *Social Sciences*, 13(4), 216. [<https://doi.org/10.3390/socsci13040216>]
- Aine, A., Muhonen, J., & Toivonen, V. (2022). Children's right to play sports in a safe and healthy environment. *The International Sports Law Journal*, 22(2), 93-104. [<https://doi.org/10.1007/s40318-022-00217-2>]
- Aina, O., McGillivray, D., Carnicelli, S., & McPherson, G. (2021). Embedding child rights principles and practises in mega sport event planning. *Frontiers in sports and active living*, 3, 695666. [<https://doi.org/10.3389/fspor.2021.695666>]
- Al Kuwari, B. M., & Van Bueren, G. (2021). A Call for implementing minimum age condition to protect young athletes' human rights. *QScience Connect*, 2, 4. [<https://doi.org/10.5339/connect.2021.spt.4>]
- Amini, Sh., Bashiri, M., & Azadan, M. (2025). Content Analysis of Judicial Documents of Sports Incidents in East Azarbaijan Province. *Journal of Sport Management and Development*, 14(3), 27-48. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2024.25797.2863>] [In Persian]
- Bopagamage, A. N. (2026). Safeguarding Children's Rights in the Digital Age: A Comparative Study of Sri Lanka, the EU, and the USA. *Sri Lanka Journal of Development Administration*, 8(1), 150-173. [<https://doi.org/10.4038/sljda.v8i1.7167>]
- Brackenridge, C. H., & Rhind, D. (2014). Child protection in sport: Reflections on thirty years of science and activism. *Social Sciences*, 3(3), 326-340. [<https://doi.org/10.3390/socsci3030326>]
- Bragagnolo, W., & Lezama, Y. (2025). Unveiling sextortion in sport: a global inquiry into the nexus of sexual violence, abuse of power, and corruption for enhanced safeguarding. *Crime, Law and Social Change*, 83(1), 13. [<https://doi.org/10.1007/s10611-024-10185-3>]
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. [<https://doi.org/10.1191/1478088706qp0630a>]
- Donnelly, P. (2023). Child labour in high performance and professional sport: The struggle for children's rights. *Annals of Leisure Research*, 1-20. [<https://doi.org/10.1080/11745398.2023.2232056>]

- Dowling, F. (2026). Children's rights discourses in sport: serving the rights of children and/or upholding the values of sport? *Sport, Education and Society*, 31(4), 523-537. [<https://doi.org/10.1080/13573322.2024.2434052>]
- Eliasson, I. (2017). The gap between formalised children's rights and children's real lives in sport. *International Review for the Sociology of Sport*, 52(4), 476-496. [<https://doi.org/10.1177/1012690215608>]
- Eliasson, I., Karp, S., & Wickman, K. (2017). Developing sports with a children's rights perspective? Intentions, methods, and priorities of development projects in local Swedish sports clubs. *European Journal for Sport and Society*, 14(3), 244-264. [<http://dx.doi.org/10.1080/16138171.2017.1349056>]
- Ellingsen, J. E., & Danielsen, A. G. (2017). Norwegian children's rights in sport and coaches' understanding of talent. *The International Journal of Children's Rights*, 25(2), 412-437. [<https://doi.org/10.1163/15718182-02502006>]
- Ershad, A., Aziziani, M., & Mahmoudi, A. (2023). Identifying Effective Factors in the Development of Sports and Physical Activity in Children (A Contextual Approach). *Sport Management Journal*, 15(3), 194-175. [<https://doi.org/10.22059/jsm.2022.330967.2821>] [In Persian]
- Everley, S. (2022). Listening to children's voices in UK sports clubs: A Foucauldian analysis. *Child Abuse Review*, 31(4), e2753. [<https://doi.org/10.1002/car.2753>]
- Everley, S. (2020). The Child Protection in Sport Unit—Supporting national governing bodies in hearing the voices of children: An evaluation of current practice. *Child Abuse Review*, 29(2), 114-129. [<https://doi.org/10.1002/car.2615>]
- Everley, S. (2025). 'Where' are the children in Safeguarding Policies of Sport? An analysis of national and international discourses in policy documentation. *Child Abuse Review*, 34(2), e70027. [<https://doi.org/10.1002/car.70027>]
- Ghaderpour, E., Mirsoleymani, M.H., & Naderian, M. (2021). The Impact of Mass Media on the Development of Awareness of Sports Law in the Field of Sports Civil Liability. *Contemporary Studies on Sport Management*, 11(21), 1-15. [<https://doi.org/10.22084/smms.2020.19022.2382>] [In Persian]
- Gholipour, M., Ahmadi, S., & Khaksari, G. (2025). Analysis of the role of the media in the development of moral legitimacy in Iran's sports legal system. *Communication Management in Sport Media*, 12(4), 37-54. [<https://doi.org/10.30473/jsm.2024.68238.1769>] [In Persian]
- Gomez, C., & Schoch, J. (2025). Safeguarding in Sport: The Performative Compliance of International Sports Federations. *Current Issues in Sport Science (CISS)*, 10(2), 014. [<https://doi.org/10.36950/2025.2ciiss014>]
- Güler, D., Güler, Y., Cengiz, C., Tuncel, S., & Karayığit, R. (2024). Investigating Child Abuse in Sports: An Ecological Systems Perspective. *Children*, 11(12), 1487. [<https://doi.org/10.3390/children11121487>]
- Hartill, M., Rulofs, B., Allroggen, M., Demarbaix, S., Diketmüller, R., Lang, M., Martin, M., Nanu, I., Sage, D., Stativa, E., Kampen, J., & Vertommen, T. (2023). Prevalence of interpersonal violence against children in sport in six European countries. *Child Abuse & Neglect*, 146, 106513. [<https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2023.106513>]
- Jafari, A., & Derakhshan, H. (2023). Legal Liability of Sports Coaches Within The Framework Of The Rules of The International Court of Arbitration For Sport. *Strategic Studies on Youth and Sports*, 22(60), 85-106. [<https://doi.org/10.22034/ssys.2022.1939.2375>] [In Persian]
- Kerr, G. (2022). *Gender-based violence in children's sport* (p. 171). Taylor & Francis. [<https://doi.org/10.4324/9781003035138>]

- Kerr, G., Kidd, B., & Donnelly, P. (2020). One step forward, two steps back: The struggle for child protection in Canadian sport. *Social Sciences*, 9(5), 68. [<https://doi.org/10.3390/socsci9050068>]
- Kisakye, E.T., Chatziefstathiou, D., & Tuakli-Wosornu, Y.A. (2023). Breaking the Silence: Perceived Barriers to Safeguarding Child and Young Athletes in Uganda and a Rights-Based Framework for Positive Change. *Social Sciences*, 12(11), 588. [<https://doi.org/10.3390/socsci12110588>]
- Kraljić, S. (2026). *Safeguarding Children's Rights in Sport: From Legal Standards to Everyday Practice*. In S. Kraljić & C. M. Mensah (Eds.), *Sports and Law: Finding a Balance Between the Game and the Rules* (pp. 35-56). University of Maribor Press. [<https://doi.org/10.18690/um.pf.1.2026.2>]
- Küçükalpelli, F. (2025). Child Protection Program in Sports. *Journal of Sport for All and Recreation*, 7(4), 800-807. [<https://doi.org/10.56639/jsar.1810649>]
- Lang, M. (2022). Advancing children's rights in sport: Coaching, childhood agency and the participatory agenda. *Sports Coaching Review*, 11(1), 41-63. [<https://doi.org/10.1080/21640629.2021.1990655>]
- Lee Ludvigsen, J.A., & Byrne, S. (2025). Towards a children's rights-based approach to EU sports policy: further room for development? *Sport in Society*, 1-17. [<https://doi.org/10.1080/17430437.2025.2457089>]
- Lincoln, Y.S., & Guba, E.G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Sage Publications. [[Link](#)]
- MacPherson, E., Battaglia, A., Kerr, G., Wensel, S., McGee, S., Milne, A., Principe, F., & Willson, E. (2022). Evaluation of Publicly Accessible Child Protection in Sport Education and Reporting Initiatives. *Social Sciences*, 11(7), 310. [<https://doi.org/10.3390/socsci11070310>]
- Makhadmeh, N.M., & Khwaileh, K.M. (2025). A Comprehensive Analysis of Children's Rights in Jordanian Youth Sports: Aligning with the United Nations Convention on the Rights of the Child. *An-Najah University Journal for Law and Economics*, 2(1). [<https://doi.org/10.35552/anjrlr.2.1.2517>]
- McHugh, M.L. (2012). Interrater reliability: the kappa statistic. *Biochemia Medica*, 22(3), 276-282. [<https://doi.org/10.11613/BM.2012.031>]
- Mohammadi, A. (2024). *Children's rights to exercise in a safe and healthy environment*. The new national conference of the first research in sport law, Tehran, Iran. [[Link](#)] [In Persian]
- Mohammadvali, A., & Shafiee, M.S. (2025). Sports law of children with a view on domestic laws, documents and international treaties Subject Areas. *Comparative Research Journal Dadpishgan*, 7(7), 1-14. [[Link](#)] [In Persian]
- Mountjoy, M., Rhind, D.J., Tjivas, A., & Leglise, M. (2015). Safeguarding the child athlete in sport: a review, a framework and recommendations for the IOC youth athlete development model. *British Journal of Sports Medicine*, 49(13), 883-886. [<https://doi.org/10.1136/bjsports-2015-094619>]
- Pavlogiannis, G., Eliasson, I., & Söderström, T. (2024). Exploring the Landscape of Children's Rights in Sports: A Scoping Review of Research Topics and Approaches in Social Sciences. *YOUNG*, 0(0). [<https://doi.org/10.1177/11033088241226556>]
- Rhind, D.J., & Owusu-Sekyere, F. (2020). Evaluating the impacts of working towards the International Safeguards for Children in Sport. *Sport Management Review*, 23(1), 104-116. [<https://doi.org/10.1016/j.smr.2019.05.009>]
- Soori, A., Hematinejad, M.A., & Benar, N. (2023). Designing the pattern for legal development of Iranian sports. *Journal of Sport Management and Development*, 12(2), 29-53. [<https://doi.org/10.22124/JSMD.2023.6709>] [In Persian]
- Talebpoor, M., & Shajie, K. (2020). An Analysis of the Status of Awareness of Legal Responsibilities in Sport. *Sport Physiology & Management Investigations*, 12(3), 41-57. [[Link](#)] [In Persian]

- Todres, J., & Kilkelly, U. (2025). Sport as a space for human rights education and children's rights. *Human Rights Education Review*, 8(1), 171-182. [<https://doi.org/10.1080/25355406.2024.2426870>]
- Turkeri-Bozkurt, H., & Bulgu, N. (2020). Is injury part of sports? A children's rights perspective. *International Review for the Sociology of Sport*, 55(1), 96-114. [<https://doi.org/10.1177/1012690218778536>]
- Tuakli-Wosornu, Y.A., & Kirby, S.L. (2022). Safeguarding reimagined: Centering athletes' rights and repositioning para sport to chart a new path. *Frontiers in Psychology*, 13, 815038. [<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.815038>]
- Tuakli-Wosornu, Y.A., Kirby, S.L., Tivas, A., & Rhind, D. (2023). The journey to reporting child protection violations in sport: Stakeholder perspectives. *Frontiers in Psychology*, 13, 907247. [<https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.907247>]
- Wilson, A.L., & Rhind, D.J. (2022). Tracking progress towards the international safeguards for children in sport. *Social Sciences*, 11(8), 322. [<https://doi.org/10.3390/socsci11080322>]
- Wensel, S., Kerr, G., & MacPherson, E. (2025). *Advancing Our Understanding of Child Maltreatment and Safeguarding: Implications for Sport and Dance*. In *Child Abuse in Sport: Critical Perspectives* (pp. 49-70). Emerald Publishing Limited. [<https://doi.org/10.1108/S1476-285420250000025004>]
- Woessner, M.N., Pankowiak, A., Kavanagh, E., Parent, S., Vervaeke, T., Elme, R., ... & Parker, A.G. (2024). Telling adults about it: children's experience of disclosing interpersonal violence in community sport. *Sport in Society*, 27(5), 661-680. [<https://doi.org/10.1080/17430437.2023.2268555>]
- Yelamos, G.M., Carney, S., Carty, C., & MacLachlan, M. (2021). A thematic analysis of the UN Convention on the Rights of the Child (CRC) State Party reporting mechanisms related to physical education, physical activity and sport. *The International Journal of Children's Rights*, 29(3), 765-794. [<https://doi.org/10.1163/15718182-29030011>]
- Yilmaz, S., Esson, J., Darby, P., Drywood, E., & Mason, C. (2020). Children's rights and the regulations on the transfer of young players in football. *International Review for the Sociology of Sport*, 55(1), 115-124. [<https://doi.org/10.1177/1012690218786665>]